

Analiza competențelor necesare pentru activitățile de formare a adulților cu competențe reduse

Acest material a fost publicat cu sprijinul financiar al Comisiei Europene în cadrul proiectului Erasmus + "Effective training for adults with low skills and competencies" (2020-1-RO01-KA204-079912). Proiectul ETAD este coordonat de Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Vrancea (România), în parteneriat cu Asociația Alternative Educaționale Vrancea (România), weltgewandt. Institut für interkulturelle politische Bildung e.V. (Germania), CNIPA Puglia (Italia) and Centro Studi Pluriversum (Italia).

Conținutul prezentului material reprezintă responsabilitatea exclusivă a autorilor, iar Agenția Națională și Comisia Europeană nu sunt responsabile pentru modul în care va fi folosit conținutul informației.

Această cercetare a fost coordonată de Silviu Daniel BREBULEȚ (Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Vrancea) cu sprijinul:

- Liliana Jeny MIHAI, Florentina Steluța CIOMAGA, Mădălina BREBULEȚ (C.J.R.A.E. Vrancea)
- Daniel Gheorghe GHERASIM, Daniela Janet POPOIU (A.A.E. Vrancea)
- Sophia BICKHARDT, Gesa SCHAFFRATH (weltgewandt)
- Giuseppe MONTANARO, Mariarosa BOCHICCHIO (CNIPA Puglia)
- Laura PROFIRI, Bianca DEGLI INNOCENTI (Centro Studi Pluriversum)

Cuprins

Context	1
1.1. Educația adulților cu competențe reduse în România	1
1.2. Educația adulților cu competențe reduse în Italia	1
1.3. Educația adulților cu competențe reduse în Germania	3
Metodologia cercetării	8
2.1. Context	8
2.2. Obiective	8
2.3. Design-ul cercetării.....	9
2.3.1. Variabile independente.....	9
2.3.2. Variabile dependente	9
2.4. Chestionarul.....	10
2.5. Lot de subiecți.....	10
Rezultatele cercetării.....	14
3.1. Metodologia de formare a adulților cu competențe reduse	14
3.1.1. Nevoia percepută a unei metodologii adaptate pentru formarea adulților cu competențe reduse	14
3.1.2. Modalitatea percepută ca optimă de a integra adulții cu competențe reduse în activități de învățare	16
3.1.3. Percepția asupra potențialului de învățare al adulților cu competențe reduse	19
3.2. Formatorii pentru adulții cu competențe reduse.....	21
3.2.1. Nevoia percepută pentru formarea formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse	21
3.2.2. Percepția celor mai importante obiective ale formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse.....	24
3.3. Setul de competențe specifice necesare pentru formarea adulților cu competențe cheie reduse.....	28
Rezultatele cercetării din România	32
4.1. Lotul de subiecți din România.....	32
4.2. Metodologia de formare a adulților cu competențe reduse	33
4.2.1. Nevoia percepută a unei metodologii adaptate pentru formarea adulților cu competențe reduse - Romania	33
4.2.2. Modalitatea percepută ca optimă de a integra adulții cu competențe reduse în activități de învățare - Romania	35
4.2.3. Percepția asupra potențialului de învățare al adulților cu competențe reduse – România	37
4.3. Formatorii pentru adulții cu competențe reduse.....	38
4.3.1. Nevoia percepută pentru formarea formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse – România.....	38
4.3.2. Percepția celor mai importante obiective ale formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse – Romania	40
4.4. Setul de competențe specifice necesare pentru formarea adulților cu competențe cheie reduse - România ..	42

Rezultatele cercetării din Italia	45
5.1. Lotul de subiecți din Italia	45
5.2. Metodologia de formare a adulților cu competențe reduse	46
5.2.1. Nevoia percepută a unei metodologii adaptate pentru formarea adulților cu competențe reduse – Italia	46
5.2.2. Modalitatea percepută ca optimă de a integra adulții cu competențe reduse în activități de învățare – Italia	48
5.2.3. Percepția asupra potențialului de învățare al adulților cu competențe reduse – Italia	49
5.3. Formatorii pentru adulții cu competențe reduse	51
5.3.1. Nevoia percepută pentru formarea formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse – Italia	51
5.3.2. Percepția celor mai importante obiective ale formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse – Italia	52
5.4. Setul de competențe specifice necesare pentru formarea adulților cu competențe cheie reduse – Italia	55
 Rezultatele cercetării din Germania	 58
6.1. Lotul de subiecți din Germania	58
6.2. Metodologia de formare a adulților cu competențe reduse	59
6.2.1. Nevoia percepută a unei metodologii adaptate pentru formarea adulților cu competențe reduse – Germania	59
6.2.2. Modalitatea percepută ca optimă de a integra adulții cu competențe reduse în activități de învățare – Germania	61
6.2.3. Percepția asupra potențialului de învățare al adulților cu competențe reduse – Germania	62
6.3. Setul de competențe specifice necesare pentru formarea adulților cu competențe cheie reduse – Germania	64
 Analiza rezultatelor	 67
7.1. Metodologia de formare a adulților cu competențe reduse	67
7.2. Formatorii adulților cu competențe reduse	69
7.3. Setul de competențe specifice necesare pentru formarea adulților cu competențe cheie reduse	70
 Concluzii ale cercetării	 72
 Chestionarul utilizat	 74

CAPITOLUL 1

Context

1.1. Educația adulților cu competențe reduse în România

Educația adulților din România este un sector problematic al educației, Comisia Europeană afirmând că “în 2018, aproximativ 2,3 milioane de oameni (21,5% dintre adulți) au un nivel educațional scăzut. În 2018, doar 0,9% dintre adulții cu vârsta între 25-64 de ani au participat la o activitate de formare (media UE fiind de 11,1%). Acest aspect este îngrijorător având în vedere faptul că există un număr redus de locuri de muncă care solicită doar nivelul de educație elementară” (raportul privind România, 2020). Mergând mai departe cu analiza, același raport arată că România întâmpină dificultăți în ceea ce privește dobândirea competențelor elementare în școală și prezența competențelor digitale în rândul populației adulte, aceste două aspecte reprezentând provocări serioase atunci când discutăm despre piața muncii. Testele PISA au arătat că România are printre cele mai mici punctaje din Uniunea Europeană în ceea ce privește performanța în domeniul matematicii, științei și lecturii (OECD, 2019), în timp ce părăsirea timpurie a școlii are o rată foarte ridicată (cea mai mare din UE, cu 15,3% mai ridicată decât media de 9,7% din UE, Eurostat 2021), aspecte care pot deveni factori semnificativi ai procentajului crescut de adulți cu competențe reduse din viitoarea societate românească.

Firește, lipsa competențelor (inclusiv a celor elementare) generează o rată scăzută de angajare, Comisia Europeană menționând că din 100 000 de șomeri din România, peste 90% pot fi caracterizați ca având “un nivel scăzut al capacității de angajare”, lucru datorat în special “nepotrivirii de competențe și lipsei competențelor elementare”, în timp ce “serviciile publice de ocupare a forței de muncă nu sunt adaptate în mod eficient la nevoile individuale și nu sunt integrate în cadrul serviciilor sociale, în ciuda faptului că există finanțare” (România - raportul țării, 2020).

Conform legislației naționale, educația adulților din România include programul educațional A doua șansă pentru adulții care nu au absolvit învățământul obligatoriu, formarea profesională, educația civică și personală care sprijină oamenii să joace un rol activ în societate (Legea Educației Naționale, 2011). Programul educațional A doua șansă este organizat de obicei în

școlile publice și nu este considerat a fi un program de educație pentru adulți având în vedere că, potrivit legii, este un program destinat persoanelor care sunt cu 4 ani mai mari decât vârsta specifică fiecărui nivel de învățământ, astfel că programul A doua șansă este organizat în grupuri din care fac parte adulți și copii (de exemplu, pentru învățământul primar din programul A doua șansă vârsta participanților variază de la 10-11 la 64 de ani).

Orice instituție publică sau privată poate oferi programe de educație pentru adulți (dacă au trecut acest serviciu în statut), dar doar instituțiile autorizate pot emite certificate atestate la nivel național. Programele de tip A doua șansă pot fi organizate doar de instituții acreditate de Ministerul Educației (în mare parte școli) și sunt finanțate din mai multe surse, în mare parte finanțare europeană și proiecte implementate de instituțiile educaționale. Activitățile de formare profesionale pentru adulți sunt organizate doar de instituții acreditate de Autoritatea Națională pentru Calificări și, de obicei, sunt finanțate de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, de angajatori sau participanți. Cursurile de educație civică și dezvoltare personală sunt organizate, de obicei, de ONG-uri locale sau naționale și numărul acestor tipuri de programe educaționale și interesul de participare sunt foarte scăzute. Educația adulților din România acordă atenție programelor de tip A doua șansă care își propun să dezvolte competențe elementare în rândul adulților și pe activități de formare profesionale care permit obținerea unei calificări și competențele necesare unui anumit loc de muncă.

În Strategia Națională pentru Învățare pe Tot Parcursul Vieții 2015-2020, autoritățile române recunosc că participarea scăzută la activități de educație pentru adulți din România poate fi explicată prin disfuncționalitățile apărute între cooperarea dintre angajatori, angajați și furnizorii de educație și formare, aceste disfuncționalități conducând către un sistem ineficient de învățare pe tot parcursul vieții. Oricum, conform acestei strategii, principalul obiectiv stabilit pentru anul 2020 a fost ca cel puțin 10% din populația adultă (25-64 ani) să participe la activități de educație pentru adulți, însă statisticile arată că acest obiectiv este departe de a fi atins pentru că doar 4,9% din populația adultă a participat la programe de educație pentru adulți în 2021 (cu o rată de aproximativ 1% în ultimii doi ani precedenți) (Eurostat, 2021 - https://ec.europa.eu/eurostat/statisticsexplained/index.php?title=Adult_learning_statistics#To_what_extent_did_adults_participate_in_formal_or_nonformal_education_and_training_activities_in_the_last_four_weeks_in_2021.3F).

Literatura de specialitate din România nu a identificat o definiție clară a conceptului de “adulți cu competențe reduse”, și nici nu a arătat o preocupare deosebită privind introducerea termenului în educația adulților sau adaptarea activităților de formare. Prin urmare, putem considera că definițiile internaționale pot fi aplicabile și în România, astfel că putem privi adulții cu competențe reduse ca fiind adulți cu un nivel educațional scăzut (absolvenți ai învățământului gimnazial sau mai mic), cu competențe cognitive scăzute (nivelul 1 sau mai mic în ceea ce privește alfabetizarea sau calculul la testele PIAAC) sau cu competențe digitale scăzute (OECD, Engaging low-skilled adults in learning, 2019). În conformitate cu această definiție, OECD estimează că “22% din adulții din țările OECD au un nivel educațional scăzut și mult mai mulți adulți au competențe cognitive scăzute”, însă nu există statistici disponibile în România.

De asemenea, nu există date demografice clare cu privire la adulții cu competențe reduse din România, dar în condițiile în care Ministerul Educației se concentrează pe implicarea

reprezentanților minorității rome, a adulților din zonele rurale și a familiilor sărace în programe de tip A doua șansă, putem considera că autoritățile dețin date specifice care arată că adulții cu competențe reduse provin în special din comunitățile rome și din zonele rurale și sărace din România.

Datele colectate de Eurydice (Educația și formarea adulților din Europa, 2021) arată că peste 95% din adulții cu competențe reduse din România nu au căutat în anul precedent informații cu privire la oportunitățile de învățare. Totuși, în România nu sunt cunoscute activități de conștientizare finanțate de stat, astfel că doar 1,5% dintre adulți susțin că au primit informații gratuite privind oportunitățile de învățare.

1.2. Educația adulților cu competențe reduse în Italia

În Italia, pentru referințe la adulți cu competențe de alfabetizare reduse sunt utilizați termeni precum “adult slab calificat”, “adult/persoană slab calificat” și “adulți cu nivel de competențe scăzute”. Pentru cunoștința noastră, termenul de “adult cu competențe reduse” s-a răspândit după publicarea cercetării PIAAC despre Competențele Adulților din 2014.

În Italia, adulții cu competențe reduse sunt definiți ca fiind “adulți cu un nivel scăzut de competențe elementare (alfabetice, lingvistice, matematice și digitale) și transversale (abilități de lucru în echipă, gândire creativă, antreprenoriat, gândire critică, abilități de rezolvare a problemelor, abilități de învățare și alfabetizare financiară)”, după cum se regăsește în Recomandarea Consiliului din 19 decembrie 2016 (Raccomandazione del Consiglio, 2016/C 484/01).

Conform legislației europene, reglementările naționale definesc învățarea pe tot parcursul vieții ca fiind “orice activitate desfășurată de oameni în context formal, non-formal sau informal, în diferite etape din viață, cu scopul de a-și îmbunătăți cunoștințele, abilitățile și competențele, dintr-o perspectivă personală, civică, socială și profesională” (Legea nr. 92/ 28 iunie 2012, art. 4, al. 51). În acord cu această perspectivă, Legea nr. 107/13 iulie 2015 vine cu modificări în ceea ce privește contextul școlar și educația adulților, astfel că sistemul național de educație și formare și a fost reformat și îmbunătățit acordându-se atenție deosebită următoarelor aspecte: prevenirea părăsirii timpurii a școlii; dezvoltarea competențelor digitale și îmbunătățirea competențelor matematice și logice; rolurile fundamentale privind competențele cheie în pregătirea cetățenilor activi capabili să concureze pe piața muncii.

În ceea ce privește educația adulților, Decretul Președintelui Republicii nr. 263 din 29 octombrie 2012 prezintă reorganizarea specifică traseului educațional al adulților (art. 4, al. 1) prin crearea unor structuri didactice-organizaționale noi care să răspundă cererilor diversificate și complexe privind educația și formarea adulților cu competențe reduse.

În Italia, potrivit cercetării realizate de Institutul Național de Analiză a Politicilor Publice (National Institute for Public Policy Analysis) din 2018 și care a avut la bază informații de la OECD-PIAAC, există aproximativ 11 milioane de cetățeni cu competențe reduse de alfabetizare, dintre care 28% din populația adultă cu vârste cuprinse între 16 și 65 de ani. Potrivit OECD-PIAAC, media adulților cu competențe scăzute este de 12,7%. Statisticile arată că peste jumătate din adulții cu competențe reduse sunt bărbați, o treime este reprezentată de persoane care au peste 55 de

ani, 9,6% sunt tineri cu vârste între 16 și 24 de ani și 14% sunt persoane cu vârste între 25 și 34 de ani.

În toate țările OECD, printre care și în Italia, participarea adulților la activități de educație și formare este corelată cu nivele de competențe ridicate, astfel că persoanele cu competențe ridicate participă de două ori mai mult la acest tip de activități comparativ cu persoanele cu competențe reduse. Totuși, nu putem ignora faptul că rata de participare a adulților din Italia la activități de formare este foarte scăzută comparativ cu alte țări participante la testele PIAAC (24,3% în Italia comparativ cu 52% media OECD).

Există dovezi alarmante potrivit cărora fenomenul de “brain drain” (“exodul intelectualilor”- emigrarea persoanelor cu o pregătire profesională foarte bună) influențează numărul adulților cu competențe reduse în Italia, astfel că fluxul de migrație al italienilor care s-au mutat în altă țară poate determina pierderea persoanelor calificate. De exemplu, în 2018, 53% dintre cei care au părăsit țara dețin un nivel de calificare mediu spre ridicat; sunt circa 30.000 de absolvenți de liceu și 29.000 de absolvenți de studii universitare (ISTAT – “Annuario statistico italiano 2018”. Disponibil la: <https://www.istat.it/it/files//2018/12/Asi-2018.pdf>).

Cu toate acestea, adulții cu competențe reduse reprezintă un sector de populației eterogen care cuprinde persoane cu caracteristici și nevoi diferite.

Datele colectate în cadrul ultimului recensământ național din 2019 evidențiază faptul că Italia are rata cea mai ridicată a adulților care lucrează și care dețin doar diplomă de învățământ liceal: 33%, procent considerat a fi record în rândul țărilor OECD. Având în vedere informațiile disponibile, putem considera că Italia se află în risc de a-și pierde reputația de țară cu un nivel de educație ridicat.

Ca și în celelalte țări, imigranții din Italia au competențe de alfabetizare mult mai reduse decât persoanele native. Media statisticilor furnizate de OECD relevă faptul că o treime dintre imigranți au nivele de competențe reduse comparativ cu 15% dintre nativi, astfel că în Italia regăsim o pondere de 2 la 5, concret 40% dintre imigranți comparativ cu 25% dintre nativi au competențe reduse. Concluzia este că Italia, chiar dacă a primit foarte mulți imigranți comparativ de alte țări europene, nu oferă suficiente activități de formare migranților, activități menite să sprijine procesul de integrare al acestor persoane. Potrivit Eurostat, Italia are o rată de 49% de imigranți cu un nivel scăzut de educație, cea mai mare din Europa (EUROSTAT, aprilie 2020; https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Migrant_integration_statistics_-_education).

Atunci când discutăm despre nativii cu istoric socio-cultural scăzut din Italia, trebuie menționat raportul PIAAC care arată că 86% dintre adulții cu competențe reduse provin din familii dezavantajate și cu un nivel educațional scăzut. Potrivit datelor furnizate de PIAAC, putem considera că adulții cu competențe reduse pot fi caracterizați și în funcție de un indicator cultural, și anume faptul că majoritatea adulților cu competențe reduse provin dintr-un mediu familiar în care nu sunt disponibile foarte multe cărți. Acest aspect a fost confirmat și în alte țări, dar în Italia este semnificativ având în vedere faptul că 72,6% dintre persoanele cu competențe reduse s-au dezvoltat într-un mediu familial deficitar din punct de vedere al disponibilității cărților, mai exact sub 25 de cărți disponibile în casă.

Adulții cu competențe reduse pot cădea într-o “capcană a competențelor reduse”; mulți dintre aceștia dețin funcții cu un nivel scăzut de calificare, au oportunități limitate de dezvoltare, au perioade repetate de șomaj și nu pot avea așteptări ridicate în ceea ce privește creșterea salariului sau accesarea unor locuri de muncă mai bune (OECD, 2017).

Datele colectate în Italia arată că persoanele cu nivel mediu și ridicat de competențe care au participat la activități de formare depășește 56%, în timp ce pentru persoanele cu competențe reduse, oportunitățile de formare sunt semnificativ reduse, doar 14% au beneficiat de activități de formare pe o perioadă de 12 luni. Oricum, pe lângă faptul că adulții cu competențe reduse au o rată de participare mult mai scăzută la activități de formare comparativ cu adulții cu competențe ridicate, își exprimă într-o măsură mai mică dorința de a participa la activități educative sau de formare. O altă problemă pe care o pot întâmpina adulții este legată de necesitatea recunoașterii competențelor și în unele cazuri, accesul la o activitate de formare se face pe baza unui certificat acreditat.

Un sistem de educație pentru adulți a fost implementat în Italia încă din anul 1997 de către Centrul local permanent (Centri territoriali permanenti – CTPs) prin cursuri de seral/ cursuri desfășurate seara din cadrul instituțiilor de învățământ liceal. În anul 2007, un Decret Ministerial a propus o reformă privind sistemul de educație pentru adulți care a început în 2012 și s-a finalizat odată cu sfârșitul anului școlar 2015/2016. Această reformă prevede înființarea unor Centre provinciale de educație școlară pentru adulți (Centri Provinciali per l’istruzione degli adulti - CPIAs) care împreună cu învățământul liceal au înlocuit Centrul local permanent (CTPs), respectiv cursurile de seral.

Centrele provinciale de educație școlară pentru adulți (CPIAs) sunt instituții de învățământ autonome organizate la nivel local și au același grad de autonomie ca și școlile normale, adică au propriile lor obiective, personal angajat și personal de conducere. Cursurile furnizate de CPIAs sunt destinate persoanelor cu vârsta de 16 ani sau mai mari (doar în cazuri excepționale pot participa persoane cu vârsta de 15 ani). CPIAs furnizează programe corespunzătoare educației inițiale până la finalizarea învățământului obligatoriu, precum și cursuri de vorbire pentru imigranți.

Sistemul de educație școlară pentru adulți oferă următoarele servicii:

- ☐ cursuri inițiale, organizate de CPIAs, care au ca scop obținerea unei calificări inițiale și certificarea competențelor elementare ce urmează a fi dobândite la sfârșitul învățământului obligatoriu din învățământul profesional și tehnic;
- ☐ cursuri secundare, organizate de învățământul liceal, care au ca scop obținerea unui certificat de absolvire al învățământului tehnic, profesional și artistic;
- ☐ cursuri de alfabetizare și de limbă italiană pentru adulți străini, organizate de CPIAs, care au ca scop dobândirea competențelor de limbă italiană la cel puțin nivelul A2 conform Cadrului European Comun de Referință pentru Limbi (CEFR).

De asemenea, este disponibil un curs de dobândire a competențelor elementare specifice învățământului primar pentru persoanele care nu dețin o certificare care să ateste absolvirea nivelului de învățământ primar.

Acest sistem este coordonat de Ministerul Educației, Universității și Cercetării și este finanțat de resursele publice, fiind un program gratuit pentru participanți.

Pentru a veni în sprijinul adulților cu competențe reduse, în special a migranților și a populației rome din Italia, Centrele de formare profesională acreditate în fiecare regiune organizează cursuri de formare profesională specifice. Autoritățile regionale dezvoltă direcții de intervenție bazate pe programele europene disponibile și pe nevoile teritoriale specifice în vederea alocării de resurse. Odată ce apare necesitatea unei profesii, sunt publicate Cererile de propuneri, iar centrele de formare autorizate și acreditate își prezintă proiectele.

În Italia, centrele de formare se adresează Agenției Naționale de Calificare (National Qualification Repertory), instituție înființată ca răspuns la diversitatea calificărilor și la fragmentarea sistemului național. Având în vedere numărul crescut de migranți, diferite asociații și cooperative (în special ONG-uri) pot accesa fonduri pentru a putea furniza educația elementară, ca prim pas al integrării, fără a face parte din Agenția Națională de Calificare.

Formatorii cu experiență implicați în acest tip de proiecte beneficiază deseori de programe de formare pentru formatori. În funcție de Cererea de propuneri, cursurile de formare pentru formatori pot contribui la abilitarea formatorilor adulți cu diverse cunoștințe și competențe necesare implicării adulților cu competențe reduse și slab calificați în procesul de învățare pe tot parcursul vieții prin depășirea eficientă a obstacolelor, îndrumare și motivație.

1.3. Educația adulților cu competențe reduse în Germania

În Germania, termenul “competențe reduse” face referire la persoanele cu un nivel scăzut de educație sau fără calificări care să ateste absolvirea unei școli, dar și la persoanele a căror calificare nu este recunoscută sau care nu au obținut un certificat care să ateste competențele lor profesionale. Aceste persoane pot dobândi competențele elementare prin participarea la programe și cursuri oferite de furnizori care pregătesc adulții pentru munca de zi cu zi și îi ajută în viața personală. Vorbim despre adulți cu competențe reduse și atunci când ne referim la persoane care nu au reușit să facă conexiuni profesionale sau cariera lor profesională a fost întreruptă frecvent de șomaj. Din această categorie fac parte oamenii refugiați sau migranți și a căror diplomă profesională sau universitară din țara de origine nu a fost recunoscută (încă) în Germania. Grupul celor cu “competențe reduse” nu este reprezentat semnificativ în educația continuă.

Centrele de educație pentru adulți (Volkshochschule, VHS) oferă programe de educație elementară, cum ar fi calcule matematice, citirea și scrierea. De asemenea, anumite VHS oferă posibilitatea de a obține calificări de absolvire a școlii. Aceste cursuri sunt susținute în centre VHS din Bochum, Flensburg, Hamburg și multe alte orașe. Pe site-ul VHS www.Grundbildung.de se regăsește o gamă largă de cursuri de formare destinate formatorilor pentru adulți, noțiuni privind formarea, precum și o selecție de noțiuni privind formarea și materiale privind educația elementară pentru adulți.

În plus față de cursuri, multe centre de educație pentru adulți oferă acces la grupuri de tip auto-ajutorare pentru persoane cu nivel scăzut de alfabetizare. De asemenea, persoanele pot participa la activități inedite, spre exemplu pot merge la „cafenele” de învățare asistată de calculator, un spațiu în care participanții pot învăța gratuit pe baza ofertelor regăsite, spre

exemplu, pe site-ul www.vhs-lernportal.de. Condițiile de participare la cursurile de educație elementară sunt favorabile, iar majoritatea cursurilor sunt gratuite.

Ministerul Federal German de Cooperare Economică și Dezvoltare (Bundesministerium für wirtschaftliche Zusammenarbeit und Entwicklung) sprijină programele de educație elementară, din această categorie făcând parte și Asociația Germană de Educație pentru Adulți (Deutscher Volkshochschul-Verband).

Inclusiv statele federale oferă cursuri specializate în centre de educație elementară. Oferim spre exemplificare orașul Baden- Württemberg, unde există următoarele centre de educație elementară: „Grundbildungszentrum Ortenau” și „Grund-Bildungs-Zentrum Berlin”. În cadrul cursurilor furnizate de aceste centre este susținută predarea competențelor de citire și scriere. În plus, există o gamă variată de oferte precum seară de film, workshop-uri, activități zilnice de învățare în cadrul „cafenelelor”, toate aceste activități fiind derulate în centre de familie sau în zonele în care locuiesc participanții, aspect considerat a fi parte integrată din traseul educațional. Statele federale interesează finanțează aceste servicii gratuite în cadrul centrelor de educație elementară (Grundbildungszentrum, GBZ) și al centrelor regionale de educație elementară (regionals Grundbildungszentrum, RGZ).

Unele centre regionale de educație elementară (RGZ) oferă cursuri intensive în colaborare cu diferite centre pentru locuri de muncă care promovează competențele elementare corelate cu banii, precum și cursuri pre-profesionale sau „cafenele” specializate în sprijinirea învățării, loc în care participanții pot învăța gratuit cum să utilizeze calculatorul și să practice scrierea, citirea și calcule matematice prin accesarea platformei ich-will-lernen.de.

Pe lângă centrele de educație elementară și centrele de educație pentru adulți organizate de stat există și asociații înregistrate care pot oferi servicii de predare a competențelor de citire, scriere și calcul matematic.

Oferim spre exemplificare Asociația „Lesen+Schreiben e.V.” din Berlin, care oferă materiale de predare pentru profesori, precum și informații pe site-ul web despre diferitele proiecte. Conținutul materialelor include informații despre competențele elementare de citire și scriere, îmbunătățirea anumitor competențe, învățarea pe calculator și exersarea calcului matematic. Cursanții lucrează împreună în grup, dar exersează în ritmul propriu și primesc sprijin pedagogic. În cadrul întâlnirilor lunare „Komm-Café”, există un schimb de exemple de bună practică între cursanți și absolvenți. O altă propunere venită în sprijinul persoanelor cu dificultăți de citire și scriere este workshop-ul săptămânal, în care un grup se întâlnește pentru a scrie povești scurte. Aceste proiecte finanțate de stat sunt gratuite și pot fi accesate în orice moment de către o persoană.

Serviciile oferite de furnizorii se regăsesc pe o listă cu inițiative. De exemplu, „Alphabündnis Neukölln” din Berlin furnizează contacte ale ofertelor din cartierul Neukölln. Pe site-ul web al Alphabündnis se regăsesc cursurile și centrele de consiliere în funcție de cerințele fundamentale și grupul de sprijin. Părțile interesate pot afla astfel despre propunerile legate de educația elementară. Asociația Federală pentru Alfabetizare și Educație Elementară (Bundesverband Alphabetisierung und Grundbildung e.V.), cu sediul în Münster, derulează proiecte care furnizează celor interesați informații despre ofertele de educație elementară și derulează, de asemenea, cercetări în domeniul alfabetizării.

CAPITOLUL 2

Metodologia cercetării

2.1. Context

Lipsa participării adulților cu competențe reduse la activități de formare a stat la baza acestei cercetări, OECD (Getting Skills Right. Engaging low-skilled adults in learning, 2019) concluzionând că „probabilitatea ca adulții cu competențe reduse să participe la activități de formare este la jumătate față de adulții cu competențe ridicate”.

Prin urmare, este esențial să găsim modalități specifice și eficiente de integrare a adulților cu competențe reduse în educație și să promovăm învățarea pe tot parcursul vieții, iar o posibilă modalitate de a realiza acest lucru este prin analiza metodologiei de formare și a competențelor formatorilor, aspecte care pot îmbunătăți procesul de implicare al adulților în educație și, la fel de important, menținerea lor în educație.

2.2. Obiective

Obiectivul general al acestei cercetări este de a identifica competențele necesare formatorilor care lucrează cu adulții cu competențe reduse pentru a dezvolta o metodologie de formare care să formeze acești formatori, dacă acest lucru este considerat a fi important de subiecți.

Obiectivele specifice sunt:

- ☐ să se cerceteze nevoia activităților de formare specifice pentru formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse;
- ☐ să se analizeze importanța adaptării și elaborării unei metodologii specifice de formare a adulților cu competențe reduse;

☐ să se stabilească obiectivele principale ale formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse.

2.3. Design-ul cercetării

2.3.1. Variabile independente

Cercetarea a fost realizată în acord cu o paradigmă între culturi, astfel că cea mai importantă variabilă independentă este țara; am ținut cont de statutul subiectului (formator pentru adulți, profesor în programul A doua șansă, alți experți educaționali) și de experiența subiecților care lucrează cu adulți cu competențe reduse (sub 5 ani sau peste 5 ani).

2.3.2. Variabile dependente

Având în vedere obiectivele cercetării, am identificat 3 variabile dependente :

1. metodologia de formare a adulților cu competențe reduse, aspect operaționalizat prin 3 dimensiuni:

- ☐ nevoia percepută de adaptare a metodologiei de lucru la adulți cu competențe reduse;
- ☐ modalitatea percepută ca optimă de integrare a adulților cu competențe reduse în activități de formare;
- ☐ potențialul perceput de învățare al adulților cu competențe reduse.

2. formatori pentru adulți cu competențe reduse, aspect operaționalizat prin 2 dimensiuni:

- ☐ nevoia percepută pentru formarea formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse;
- ☐ percepția celor mai importante obiective pentru formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse.

3. competențele specifice necesare formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse, subiecții evaluând 19 competențe posibile:

- ☐ competențe de colaborare și comunicare, abilități de lucru în echipă;
- ☐ empatie și respect pentru nevoile și opiniile altora;
- ☐ adaptabilitate și interes pentru feed-back din partea adulților cu abilități reduse
- ☐ competențe de auto-evaluare și capacitate de a observa și evalua obiectiv propria activitate;
- ☐ valorizarea diversității și respectarea diferențelor sociale;
- ☐ competențe de multitasking (desfășurarea mai multor activități simultan în funcție de competențele grupurilor țintă);
multitasking skills (managing simultaneous activities for different skills of different target groups etc.)
- ☐ competențe de management al stresului și inteligență emoțională;
- ☐ abilități de rezolvare a problemelor și competențe de gândire critică;
- ☐ competențe de management al timpului;
- ☐ răbdare și auto-control;

- ☐ competențe de rezolvare a conflictelor;
- ☐ competențe de ascultare activă și interes pentru nevoile altora;
- ☐ abilitatea de a crea un climat de învățare confortabil pentru toți adulții interesați să învețe;
- ☐ abilitatea de a motiva și implica adulții cu competențe reduse în activități de învățare;
- ☐ abilitatea de a elabora activități de învățare care să sprijine adulții cu competențe reduse să reușească;
- ☐ competențe digitale și abilitatea de a integra noile tehnologii în activitățile de predare;
- ☐ disponibilitatea de adaptare la interesele diferitelor grupuri țintă;
- ☐ atitudine democratică și valori privind drepturile omului pentru a sprijini progresul cursanților în ceea ce privește auto-eficacitatea, încrederea în sine și în propriile credințe;
- ☐ abilitatea de a furniza feed-back relevant fiecărui participant, în special adulților cu competențe reduse.

2.4. Chestionarul

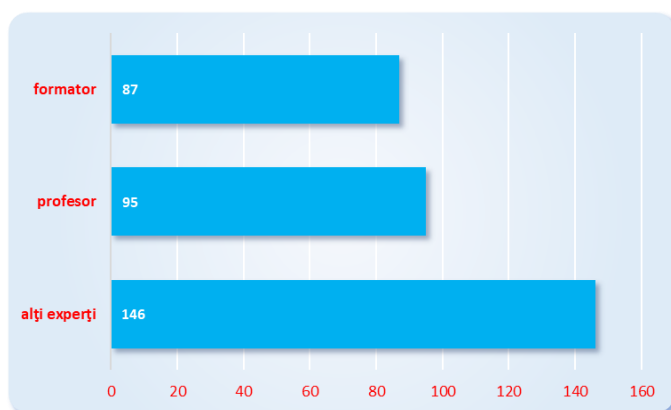
Cercetarea a fost elaborată pe baza unui chestionar online, după cum este prezentat în anexa 1. Chestionarul a fost tradus în limba națională (română, germană, italiană) și subiecții au răspuns în limba lor națională.

Fidelitatea chestionarului a fost analizată utilizând coeficientul de fidelitate alpha-Cronbach; pentru analiza între culturi (luând în considerare subiecții din cele 3 țări), coeficientul Alpha a fost de 0,961, ceea ce arată fidelitatea optimă a scalei.

2.5. Lot de subiecți

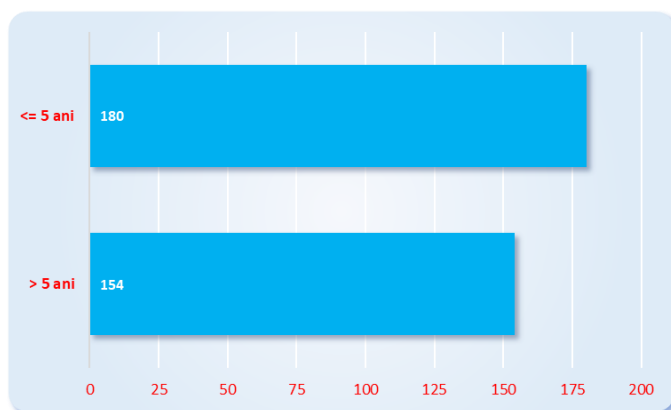
Lotul de subiecți total este reprezentat de 336 de subiecți investigați: formatori pentru adulți, profesori în programe A doua șansă, alți experți educaționali (psihologi, directori ai instituțiilor de formare a adulților, cercetători, reprezentanți ai ONG-urilor etc.), cu experiență mai mare sau mai mică în ceea ce privește lucrul cu adulți cu competențe reduse din România, Italia și Germania.

După cum este prezentat în graficul nr. 1, majoritatea subiecților nu se declară ca fiind formatori sau profesori, ci alți experți educaționali; totuși, numărul ridicat al subiecților care au declarat că au experiență ca formatori pentru adulți sau profesori în programe A doua șansă ne permite să comparăm datele și să analizăm evaluările lor.

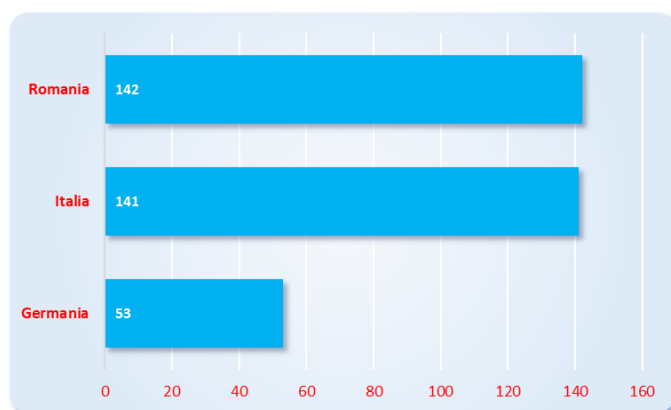
Graficul nr 1. Distribuția lotului de subiecți în funcție de statut

Considerând ca punct critic (cut-off point) al distribuției răspunsurilor privitoare la experiența în activitatea cu adulți cu competențe reduse mediana distribuției, cele două grupe astfel determinate au un număr relativ egal de subiecți, așa cum este prezentat în figura 2:

Graficul nr 2. Distribuția lotului de subiecți în funcție de experiența educațională

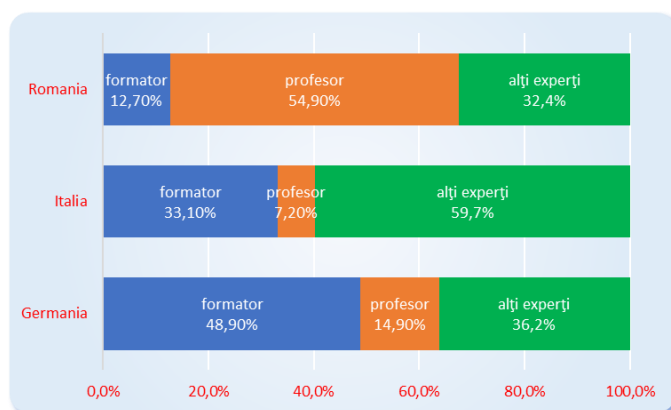
În ceea ce privește distribuția lotului de subiecți în funcție de țară, după cum este prezentat în graficul nr. 3, se regăsesc mai puțini participanți în grupul german, dar totuși numărul de participanți din fiecare țară este suficient de mare încât să ne permită analiza comparativă între țări:

Graficul nr 3. Distribuția lotului de subiecți în funcție de țară

Graficul nr. 4 arată distribuția participanților în funcție de țară și statut; în România, profesorii din programele A doua șansă reprezintă cel mai mare grup; în Italia, majoritatea subiecților fac parte din categoria altor specialiști educaționali, în timp ce în Germania predomină formatorii pentru adulți.

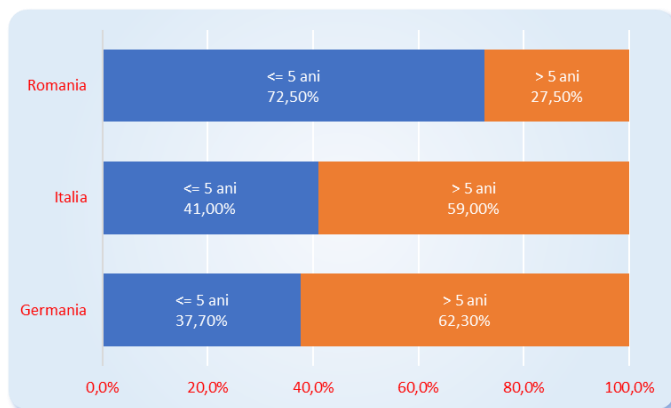
Distribuția participanților prezintă specificul activităților de formare pentru adulți din fiecare țară: în România, educația adulților nu este foarte dezvoltată, excepție făcând programele A doua șansă (activități organizate de școli pentru adulți care nu au absolvit învățământul primar sau gimnazial), iar majoritatea subiecților sunt profesori în cadrul programelor A doua șansă. Pe de altă parte, în Germania și Italia, obiectivul principal este de a dezvolta competențe în rândul adulților prin implicarea directă în programe educaționale, astfel că majoritatea subiecților se declară ca fiind formatori pentru adulți, iar numărul profesorilor este foarte scăzut în lotul nostru de subiecți.

Graficul nr 4. Distribuția lotului de subiecți în funcție de țară și statut

În ceea ce privește experiența specifică privind activitățile desfășurate cu adulți cu competențe reduse, după cum este prezentat în graficul nr.5, nu sunt diferențe semnificative între țări; în timp ce în România 3/4 din lotul de subiecți este reprezentat de formatori cu experiență redusă, în Italia și Germania predomină formatorii cu experiență profesională mare. Această diferență regăsită în lotul de subiecți arată „experiența” în formarea adulților din fiecare țară: în timp ce

În România educația pentru adulți și învățarea pe tot parcursul vieții sunt concepte relativ noi, dezvoltate în ultimii 10-15 ani, în Italia și Germania educația pentru adulți este cu mult mai dezvoltată și formatorii care desfășoară activități în acest domeniu sunt mult mai experimentați.

Graficul nr 5. Distribuția lotului de subiecți în funcție de țară și experiența educațională

CAPITOLUL 3

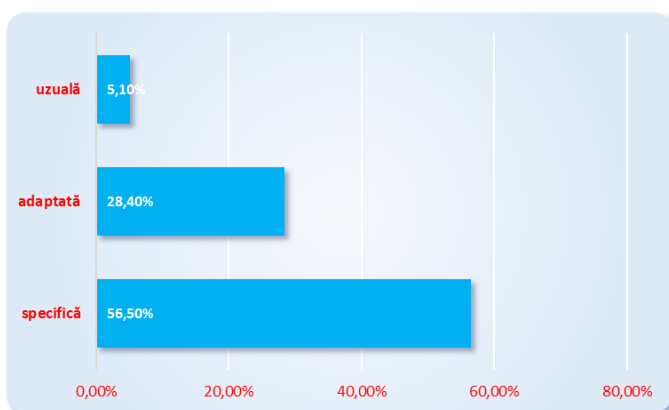
Rezultatele cercetării

3.1. Metodologia de formare a adulților cu competențe reduse

În această secțiune vor fi prezentate informații referitoare la nevoia percepută a unei metodologii adaptate pentru formarea adulților cu competențe reduse, modalitatea percepută ca optimă de integrare a adulților cu competențe reduse în activități de învățare și potențialul perceput de învățare al adulților cu competențe reduse, prin analiza comparativă realizată între țări, în funcție de statut și experiență profesională.

3.1.1. Nevoia percepută a unei metodologii adaptate pentru formarea adulților cu competențe reduse

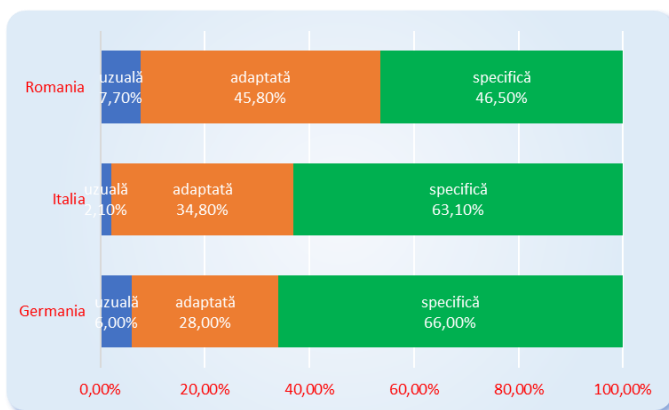
După cum este prezentat în graficul nr. 6, aproape toți subiecții sunt de părere că metodologia uzuală pentru formarea adulților nu poate fi aplicabilă activităților de formare a adulților cu competențe reduse, iar peste jumătate dintre subiecți sunt de părere că activitățile de formare destinate adulților cu competențe reduse trebuie să fie organizate utilizând o metodologie specifică și un sfert dintre subiecți consideră că utilizarea unei metodologii adaptate la nevoile grupului țintă este necesară și suficientă.

Graficul nr 6. Distribuția răspunsurilor privind metodologia de formare a adulților cu competențe reduse

✕

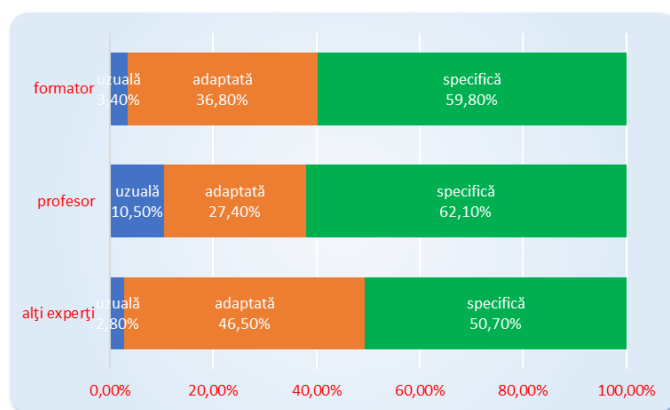
Această evaluare este relativ aceeași în toate cele trei țări investigate, după cum este prezentat în graficul nr. 7:

Graficul nr 7. Distribuția răspunsurilor privind metodologia de formare a adulților cu competențe reduse – în funcție de țară

✕

Această evaluare este relativ aceeași și în funcție de statutul subiecților, datele din graficul nr. 8 evidențiind doar o diferență semnificativă: pentru profesori, utilizarea unei metodologii specifice este mai relevantă decât utilizarea unei metodologii uzuale adaptate (acest lucru se poate datora faptului că profesorii utilizează o metodologie clasică în activitățile educaționale din cadrul școlii și este mai greu să adapteze conținutul respectiv).

Graficul nr 8. Distribuția răspunsurilor privind metodologia de formare a adulților cu competențe reduse – în funcție de statut

x

Experiența profesională în formarea adulților nu are un impact major în ceea ce privește nevoia percepută a unei metodologii, atât formatorii cu experiență redusă cât și cei cu experiență mai mare în formare apreciază similar această nevoie.

Graficul nr 9. Distribuția răspunsurilor privind metodologia de formare a adulților cu competențe reduse – în funcție de experiența educațională

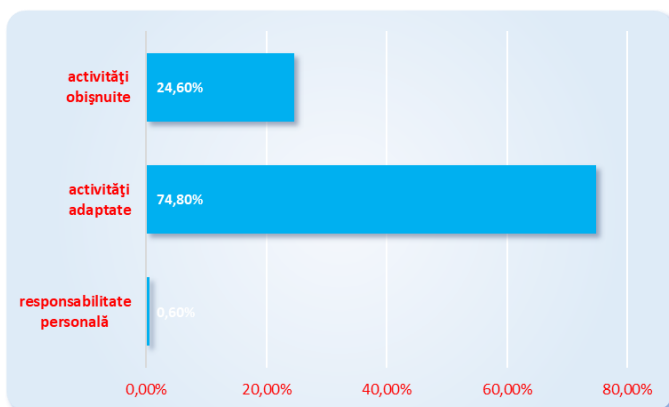
x

În concluzie, putem evidenția faptul că formarea adulților cu competențe reduse necesită cel puțin o metodologie de formare a adulților adaptată, cu toate că este recomandat să se utilizeze o metodologie specifică; în orice caz, utilizarea unei metodologii uzuale în cadrul activităților de formare adulților cu competențe reduse este percepută a fi ineficientă în toate cele trei țări, de către toate categoriile de subiecți și indiferent de experiența profesională.

3.1.2. Modalitatea percepută ca optimă de a integra adulții cu competențe reduse în activități de învățare

După cum este prezentat în graficul nr. 10, majoritatea subiecților (aproximativ 3/4) consideră că adulții cu competențe reduse au cel mai bun randament de învățare dacă participă la activități

de formare adaptate elaborate special pentru grupuri de adulți cu competențe reduse, în timp ce 1/4 dintre subiecți consideră că adulții cu competențe reduse ar trebui integrați în cadrul activității de formare uzuale, iar formatorii să acorde o atenție deosebită acestei categorii și să solicite prezența lor la activitățile de învățare adaptate.

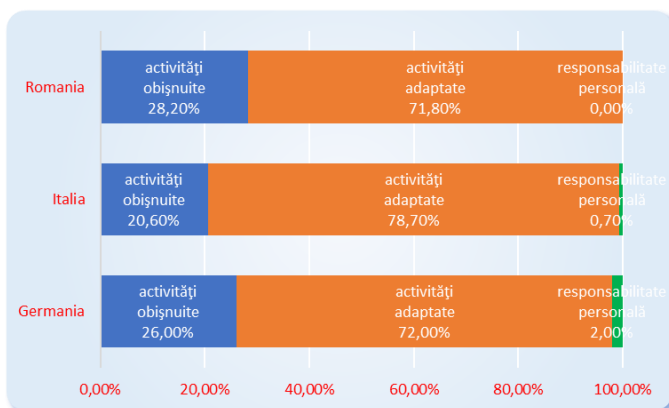

Graficul nr 10. Distribuția răspunsurilor privind modalitatea optimă de integrare a adulților cu competențe reduse în activitățile de învățare

Aspectul pozitiv care reiese din graficul nr. 10 este că majoritatea formatorilor pentru adulți nu se consideră „responsabili de dezvoltarea competențelor limitate ale adulților și activitățile de formare nu trebuie să fie organizate pentru ei”, astfel putem admite faptul că responsabilitatea de organizare a unor activități eficiente de învățare se împarte între instituțiile de formare și posibili beneficiari.

x

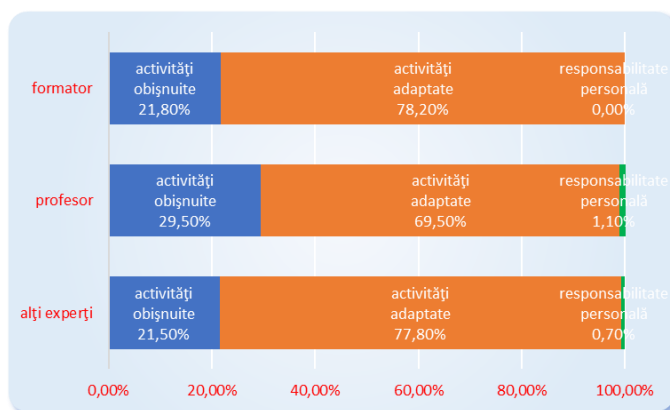
Datele prezentate în graficul nr. 11 arată că răspunsurile sunt similare în cele trei țări (România, Italia și Germania), subiecții considerând că modalitatea optimă de învățare pentru adulții cu competențe reduse este prin organizarea unor activități de formare adaptate special pentru ei și folosind o metodologie adaptată.

Graficul nr 11. Distribuția răspunsurilor privind modalitatea optimă de integrare a adulților cu competențe reduse în activitățile de învățare în funcție de țară

x

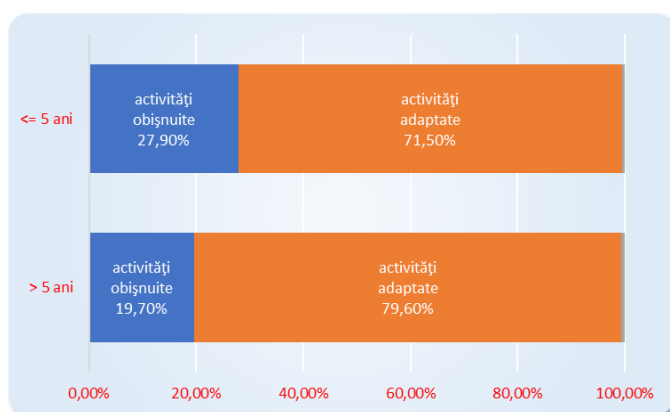
Datele prezentate în graficul nr. 12 arată că toate cele trei categorii de experți în educația adulților sunt de părere că modalitatea optimă de învățare pentru adulții cu competențe reduse o reprezintă activitățile de formare adaptate elaborate special pentru ei.

Graficul nr 12. Distribuția răspunsurilor privind modalitatea optimă de integrare a adulților cu competențe reduse în activitățile de învățare în funcție de statut

x

În ceea ce privește experiența profesională raportat la acest subiect, datele prezentate în graficul nr. 13 arată că formatorii cu experiență mai mare sunt mai conștienți de necesitatea organizării unor activități de formare adaptate pentru adulții cu competențe reduse.

Graficul nr 13. Distribuția răspunsurilor privind modalitatea optimă de integrare a adulților cu competențe reduse în activitățile de învățare în funcție de experiența profesională

x

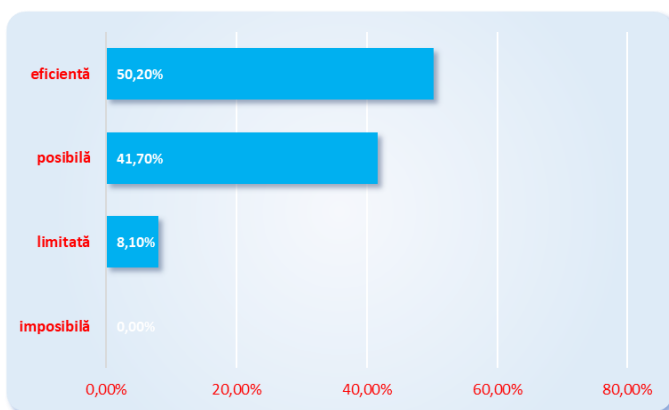
În concluzie, putem evidenția faptul că subiecții consideră că modalitatea optimă de învățare pentru adulții cu competente reduse este ca aceștia să fie implicați în activități de formare adaptate elaborate special pentru ei și această atitudine se menține indiferent de țară, statut sau experiența de lucru cu adulții cu competențe reduse.

3.1.3. Percepția asupra potențialului de învățare al adulților cu competențe reduse

În ceea ce privește potențialul de învățare al adulților cu competențe reduse, după cum arată datele din graficul nr. 14, 92% dintre subiecți consideră că această categorie de adulți poate învăța, jumătate dintre subiecții considerând că adulții cu competențe reduse pot învăța la fel de eficient ca ceilalți adulți dacă se utilizează o metodologie adecvată, iar 40% dintre subiecți considerând că adulții cu competențe reduse pot învăța într-o oarecare măsură dacă formatorul utilizează metode eficiente.

Mai puțin de 1 din 10 subiecți consideră că adulții cu competențe reduse pot învăța într-o măsură limitată chiar dacă formatorul utilizează metode eficiente, în timp ce nici un subiect nu consideră că acest grup de adulți nu poate învăța indiferent de eficiența metodelor utilizate de formatori.

Aceste date subliniază că experții în educația adulților sunt de părere că învățarea este posibilă pentru adulții cu competențe reduse, dar este dependentă de utilizarea unei metodologii adecvate.

Graficul nr 14. Distribuția răspunsurilor privind potențialul perceput de învățare al adulților cu competențe reduse

x

Analiza comparativă între țări, prezentată în graficul nr. 15, arată că evaluarea potențialului de învățare al adulților cu competențe reduse este diferită în țările cercetate: cea mai pozitivă evaluare corespunde Italiei, caz în care majoritatea subiecților sunt de părere că adulții cu competențe reduse pot învăța la fel de bine ca ceilalți adulți dacă există o metodologie adecvată, în timp ce în Germania majoritatea subiecților sunt de părere că învățarea este posibilă dacă sunt utilizate metode adecvate (dar mai puțini subiecți consideră că învățarea este eficientă); totodată, Germania are procentajul cel mai ridicat de formatori care consideră că adulții cu competențe reduse pot învăța într-o măsură limitată, indiferent de metodologia utilizată.

Graficul nr 15. Distribuția răspunsurilor privind potențialul perceput de învățare al adulților cu competențe reduse în funcție de țară

x

Formatorii pentru adulți, profesori în cadrul programelor A doua șansă și alți experți în educația adulților au evaluat similar potențialul de învățare al adulților cu competențe reduse, după cum este prezentat în graficul nr. 16. Totuși, se pare că formatorii pentru adulți au mai mare încredere în potențialul de învățare al adulților cu competențe reduse, având cel mai mare procentaj în ceea ce privește răspunsurile conform cărora aceștia pot învăța la fel de eficient ca și ceilalți adulți dacă se utilizează metodologia corectă.

Graficul nr 16. Distribuția răspunsurilor privind potențialul perceput de învățare al adulților cu competențe reduse în funcție de statut

x

Experiența profesională influențează gradul de evaluare privind potențialul de învățare al adulților cu competențe reduse: ponderea formatorilor care consideră că acești adulți pot învăța la fel de eficient ca ceilalți adulți este mai mare în cazul specialiștilor cu experiență mai mare, în timp ce ponderea formatorilor care consideră că potențialul de învățare al adulților cu competențe reduse este limitat este mai mare în cazul specialiștilor cu experiență redusă în domeniu.

Graficul nr 17. Distribuția răspunsurilor privind potențialul perceput de învățare al adulților cu competențe reduse în funcție de experiența educațională

x

În concluzie, putem evidenția faptul că subiecții chestionați consideră că învățarea se produce în cazul adulților cu competențe reduse și poate fi la fel de eficientă ca în cazul celorlalți adulți dacă se utilizează metodologia adecvată. Nu au fost identificați subiecți care să considere că în condițiile utilizării unor metode eficiente și adecvate adulții cu competențe reduse nu pot învăța.

Potențialul de învățare al adulților cu competențe reduse este evaluat mai pozitiv în Italia, în timp ce în Germania un sfert dintre subiecți consideră că adulții cu competențe reduse pot învăța doar într-o oarecare măsură.

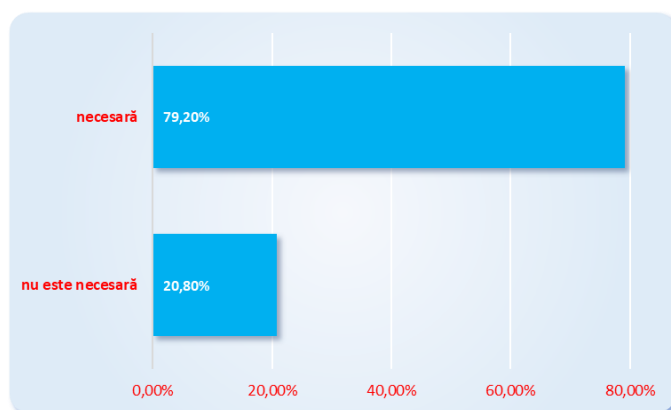
Formatorii pentru adulți, în special cei cu experiență mare în domeniu, acordă o încredere mai mare potențialului de învățare al adulților cu competențe reduse.

3.2. Formatorii pentru adulții cu competențe reduse

În această secțiune vom prezenta datele cu privire la nevoia percepută pentru formarea formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse și percepția celor mai importante obiective ale formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse printr-o analiză comparativă realizată între țări, în funcție de statut și experiență.

3.2.1. Nevoia percepută pentru formarea formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse

Datele prezentate în graficul nr. 18 arată că formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse trebuie să dețină la rândul lor competențe specifice, astfel că aceștia ar trebui să fie special formați pentru a lucra cu această categorie de adulți, aspect susținut de 80% dintre subiecții noștri.

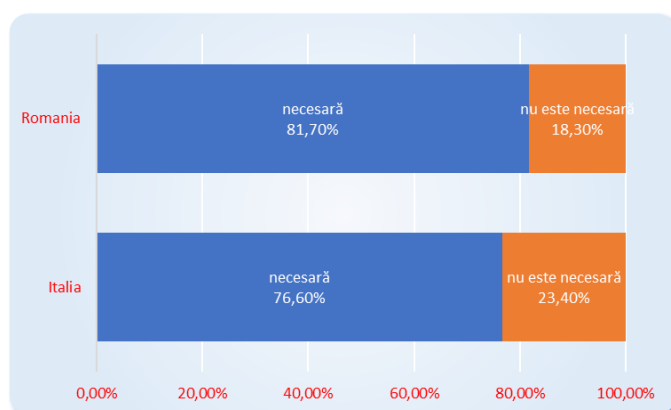

Graficul nr 18. Distribuția răspunsurilor privind nevoia percepută pentru formarea formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse

Procentul scăzut de experți în educația adulților care consideră că formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse nu necesită deținerea unor competențe specifice precum și faptul că orice formator experimentat poate utiliza o metodologie adaptată pentru o formare eficientă a adulților cu competențe reduse demonstrează că subiecții noștri sunt conștienți de dificultățile inerente atunci când se lucrează cu adulți cu competențe reduse și sunt de părere că este necesară o formare specifică pentru a răspunde mai bine nevoilor specifice acestui grup țintă.

x

Dacă comparăm datele colectate din România și Italia (din cauza unor probleme tehnice nu au putut fi colectate date valide privind această întrebare din Germania), datele prezentate în graficul nr. 19 arată că în ambele țări formarea specifică a formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse este necesară.

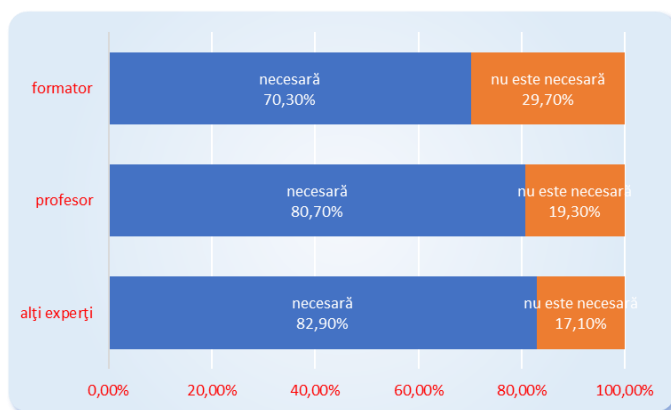

Graficul nr 19. Distribuția răspunsurilor privind nevoia percepută pentru formarea formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse în funcție de țară

x

Formarea specifică a celor care lucrează cu adulți cu competențe reduse este considerată a fi necesară de toate cele trei categorii de specialiști, dar conform graficului nr. 20, ponderea reprezentată de profesorii din programele A doua șansă și alți experți educaționali care consideră

că este necesară formarea specifică este mai ridicată comparativ cu formatorii pentru adulți. Este posibil ca această diferență să se datoreze faptului că formatorii pentru adulți au participat la acest tip de formare specifică comparativ cu profesorii și alți specialiști educaționali.

Graficul nr 20. Distribuția răspunsurilor privind nevoia percepută pentru formarea formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse în funcție de statut

Totuși, diferența nu este foarte mare având în vedere faptul că cele trei categorii de specialiști sunt de părere că formarea specifică este necesară pentru cei care lucrează cu adulți cu competențe reduse.

✕

Nu există diferențe semnificative în funcție de experiența profesională atunci când ne referim la nevoia percepută pentru formarea formatorilor care lucrează cu adulți cu competente reduse, după cum este prezentat în graficul nr. 21:

Graficul nr 21. Distribuția răspunsurilor privind nevoia percepută pentru formarea formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse în funcție de experiența profesională

✕

În concluzie, putem evidenția faptul că subiecții consideră că formatorii care lucrează cu adulți cu competente reduse au nevoie de o formare specifică pentru a putea furniza servicii de calitate pentru această categorie de adulți, această atitudine fiind susținută mai mult de profesori și alți specialiști în educație, dar nu sunt modificări în funcție de țară și nivelul de experiență.

3.2.2. Percepția celor mai importante obiective ale formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse

Subiecții au identificat obiectivele considerate a fi cele mai importante ale formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse din cele 8 propuse în chestionarul aplicat:

- ☐ adaptarea conținuturilor pentru ca adulții cu abilități reduse să le poată înțelege;
- ☐ crearea unui climat pozitiv de învățare, în care adulții cu abilități reduse să se simtă în siguranță și încurajați să învețe;
- ☐ motivarea adulților cu abilități reduse pentru a se implica în activități de învățare;
- ☐ crearea unor scenarii de învățare care să asigure succesul și pentru adulții cu abilități reduse;
- ☐ adaptarea metodologiei de formare pentru implicarea activă a adulților cu abilități reduse în activitățile de formare;
- ☐ adaptarea instrumentelor și strategiilor de evaluare la potențialul de învățare al adulților cu abilități reduse;
- ☐ realizarea unor analize de nevoi detaliate pentru designul unor activități de formare care să răspundă cât mai bine nevoilor adulților cu abilități reduse;
- ☐ încurajarea unui feed-back constant din partea adulților cu abilități reduse pentru adaptarea ulterioară a metodologiei prin raportare la rezultatele obținute.

Răspunsurile subiecților (aceștia au putut selecta atâtea obiective câte au considerat că sunt importante) ne-a permis să realizăm o „imagine” despre aspectele pe care ar trebui să se focalizeze formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse.

După cum este prezentat în graficul nr. 22, subiecții noștri consideră că formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse trebuie să acorde atenție următoarelor aspecte: crearea unui climat pozitiv de învățare, motivarea adulților cu competențe reduse pentru învățare, adaptarea conținutului la potențialul de învățare al beneficiarului și încurajarea de a furniza feed-back pentru adaptarea activităților la nevoile beneficiarilor (aceste obiective au fost alese de cel puțin jumătate dintre subiecți).

Graficul nr 22. Distribuția răspunsurilor privind percepția celor mai importante obiective pentru formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse

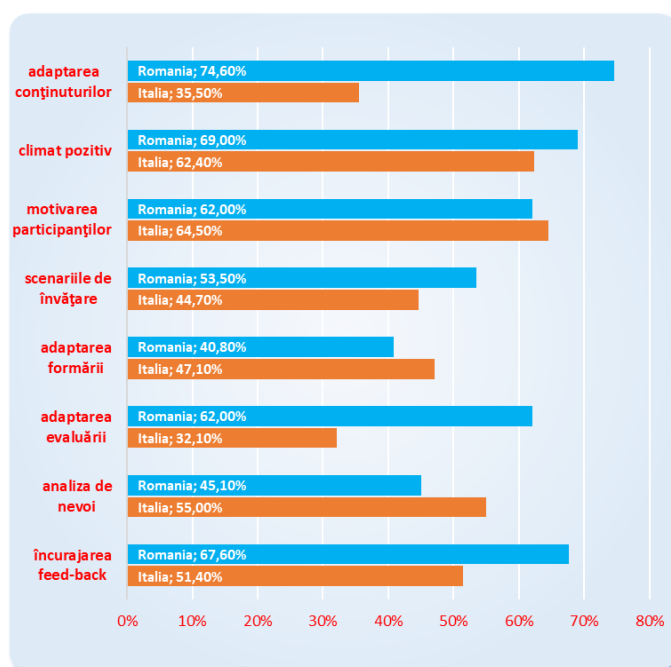
Conform acestor date, putem considera că rolul cel mai important al formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse este motivarea pentru învățare, aspect care poate fi realizat prin adaptarea conținutului la nivelul lor de înțelegere, crearea unui climat pozitiv de învățare astfel încât adulții să se simtă confortabil și în siguranță, încurajarea participanților de a furniza feed-back care să permită formatorilor să le înțeleagă nevoile.

x

După cum este prezentat în graficul nr. 23, există diferențe semnificative între România și Italia (nu au fost colectate date în Germania):

□ în România, subiecții sunt de părere că formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse trebuie să acorde atenție unor obiective precum: adaptarea conținuturilor, crearea unui climat pozitiv, încurajarea feed-back-ului, motivarea participanților și adaptarea evaluării, în timp ce în Italia, subiecții acordă mai multă atenție unor obiective precum: motivarea participanților, crearea unui climat pozitiv, analiza nevoilor și încurajarea feed-back-ului;

□ diferențe semnificative apar în ceea ce privește adaptarea conținuturilor, adaptarea evaluării și încurajarea feed-back-ului (numărul subiecților care au selectat aceste obiective este mai mare în România decât de Italia), dar și în ceea ce privește analiza nevoilor și adaptarea activităților de formare (numărul formatorilor care au selectat aceste obiective este mai mare în Italia decât în România).

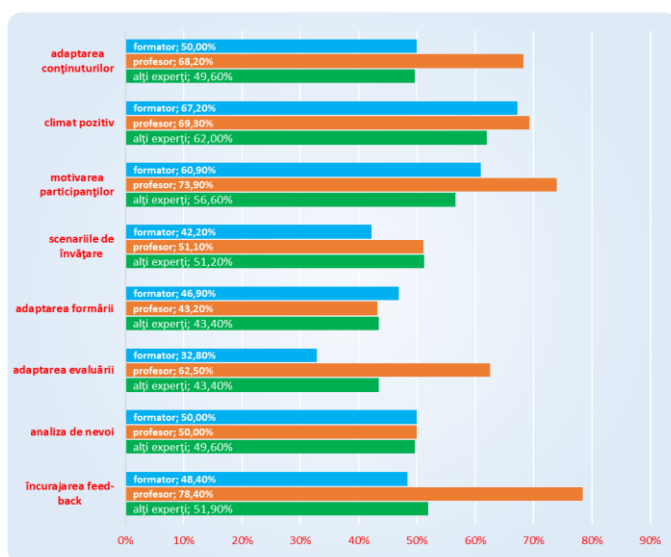
Graficul nr 23. Distribuția răspunsurilor privind percepția celor mai importante obiective pentru formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse în funcție de țară

Analiza comparativă între țări arată că formatorii din România acordă mai multă atenție adaptării conținutului și evaluării, în timp ce în Italia se acordă mai multă atenție analizei nevoilor specifice ale participanților cu competențe reduse și adaptarea activităților de formare.

x

În urma analizei influenței pe care o are statutul asupra percepției celor mai importante obiective pentru formatorii care lucrează cu adulții cu competențe reduse, datele din graficul nr. 24 arată că evaluarea este similară în cazul formatorilor și al altor experți educaționali, în timp ce profesorii acordă mai multă atenție unor aspecte precum: adaptarea conținutului, motivarea participanților, adaptarea evaluării și încurajarea feed-back-ului.

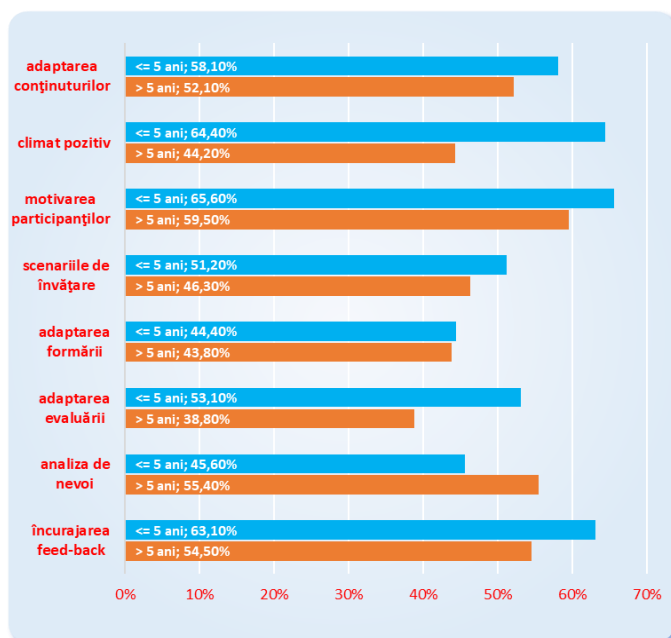
Cu toate acestea, două aspecte sunt foarte importante pentru toate cele trei categorii de specialiști: formatorii, profesorii și alți experți sunt de părere că formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse trebuie să acorde atenție deosebită motivării participanților de a învăța și creării unui climat pozitiv de învățare astfel încât toți adulții care doresc să învețe să se simtă în siguranță și motivați să învețe.

Graficul nr 24. Distribuția răspunsurilor privind percepția celor mai importante obiective pentru formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse în funcție de statut

x

În urma analizei impactului pe care îl are experiența asupra percepției celor mai importante obiective pentru formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse, datele din graficul nr. 25 sugerează faptul că atât formatorii cu experiență mai mare cât și cei cu experiență redusă împărtășesc aceeași părere, cu excepția faptului că pentru formatorii cu experiență redusă este mai importantă crearea unui climat pozitiv de învățare și adaptarea evaluării, în timp ce pentru formatorii cu experiență mai mare este mai importantă analiza privind nevoile participanților.

Graficul nr 25. Distribuția răspunsurilor privind percepția celor mai importante obiective pentru formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse în funcție de experiența profesională

x

În concluzie, putem evidenția faptul că subiecții noștri consideră că formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse trebuie să acorde atenție motivării acestora să învețe prin adaptarea conținutului, crearea unui climat pozitiv de învățare și încurajarea participanților de a furniza feed-back.

Formatorii din România acordă mai multă atenție adaptării conținutului și evaluării, în timp ce formatorii din Italia acordă atenție analizei nevoilor specifice ale participanților cu competențe reduse și adaptării activităților de formare.

Profesorii care lucrează cu adulți trebuie să acorde atenție adaptării conținutului, motivării participanților, adaptării evaluării și încurajării feed-back-ului.

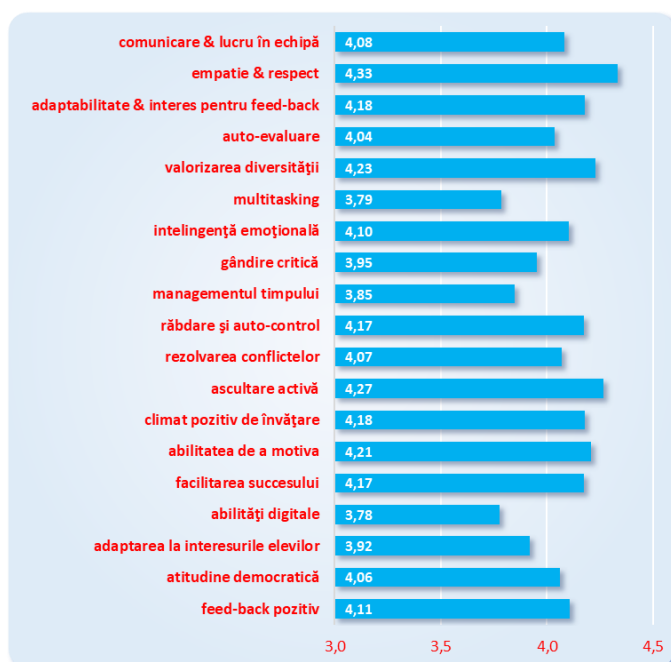
Formatorii cu experiență redusă acordă mai multă atenție creării unui climat pozitiv de învățare și adaptării evaluării, pe când formatorii cu experiență mai mare acordă mai multă atenție analizei nevoilor participanților.

3.3. Setul de competențe specifice necesare pentru formarea adulților cu competențe cheie reduse

În această secțiune vom prezenta datele privind percepția asupra setului de competențe necesar formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse, prin analiza comparativă realizată între țări, în funcție de statut și experiență.

x

Graficul nr. 26 arată media evaluării (pe o scală de la 1 - deloc important la 5 - foarte important) pentru cele 19 competențe considerate a fi necesare formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse:

Graficul nr 26. Distribuția răspunsurilor privind nevoile percepute ale formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse

Dacă analizăm graficul nr. 26 putem observa că toate competențele propuse sunt considerate a fi importante sau foarte importante, cu o medie de evaluare cuprinsă între 3,79 și 4,33 pe o scală de la 1 la 5.

Cu toate acestea, obiectivul nostru a fost identificarea celor mai importante competențe necesare formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse, astfel că vom selecta competențele cu cea mai ridicată medie evaluată:

□ un grup de 4 competențe au evaluarea cea mai pozitivă (aproximativ 4,2): empatie și respect pentru nevoile și opiniile altora, competențe de ascultare activă și interes pentru nevoile altora, valorizarea diversității și respectarea diferențelor sociale, competența de motivare și implicare a adulților cu abilități reduse în activitățile de învățare;

□ un grup de 6 competențe au o evaluare pozitivă (între 4,1 și 4,2): adaptabilitate și interes pentru feed-back din partea adulților cu abilități reduse, competența de creare a unui climat de învățare confortabil pentru toți adulții care vor să învețe, răbdare și auto-control, abilitatea de organizare a unor activități de învățare care vor permite și adulților cu abilități reduse să aibă succes, abilitatea de a furniza feed-back pozitiv pentru fiecare adult care învață, în special pentru adulții cu abilități reduse, inteligență emoțională și abilități de management al stresului.

×

Analiza comparativă între țări, prezentată în graficul nr. 27, arată că subiecții din România, Italia și Germania au evaluat similar competențele propuse, cu o tendință generală a subiecților din Italia și Germania de a evalua mai pozitiv decât subiecții din România (pentru toate dimensiunile evaluate).

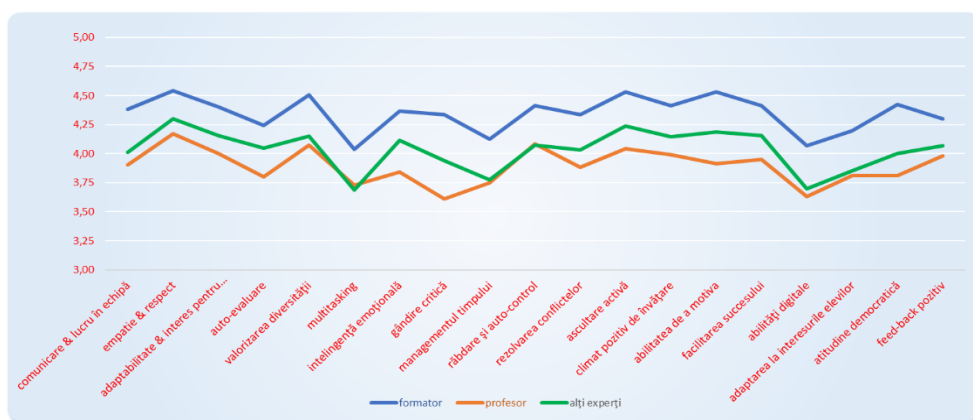

Graficul nr 27. Distribuția răspunsurilor privind nevoile percepute ale formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse în funcție de țară

A fost identificată o diferență semnificativă: subiecții din Germania, care au media cu cea mai pozitivă evaluare, sunt de părere că competențele digitale sunt cel mai puțin importante în comparație cu subiecții din România și Italia; o posibilă explicație a acestei diferențe poate fi faptul că în Germania competențele digitale sunt un subiect comun în formarea adulților, astfel că probabilitatea ca formatorii germani să dețină competențe digitale este mai mare comparativ cu formatorii români și cei italieni, lucru care îi face pe formatorii germani să nu mai acorde atenție acestui aspect; datele de mai sus nu pot fi confirmate de cercetarea noastră pentru că nu deținem informații relevante despre competențele digitale ale formatorilor din țările analizate, astfel încât putem face doar speculații cu privire la această explicație și recomandăm validarea acestei ipoteze într-o altă cercetare.

x

Influența statutului asupra percepției setului de competențe necesar formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse, prezentat în graficul nr. 28, este semnificativ și coerent: luând în considerare aproape toate competențele analizate, regăsim o evaluare mai pozitivă în cazul formatorilor pentru adulți comparativ cu evaluarea medie și similară realizată de către profesorii din programele A doua șansă și cei alți experți educaționali.

Graficul nr 28. Distribuția răspunsurilor privind nevoile percepute ale formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse în funcție de statut

Formatorii care lucrează cu adulți sunt mai conștienți de competențele necesare în activitățile desfășurate cu adulți cu competențe reduse, astfel că ei consideră că toate competențele sunt importante, comparativ cu profesorii și alți experți educaționali.

✕

Experiența profesională a celor care lucrează cu adulți cu competențe reduse influențează semnificativ evaluarea competențelor necesare formatorilor care furnizează formare adulților respectivi, specialiștii cu experiență redusă în domeniu considerând că majoritatea competențelor sunt importante comparativ cu opiniile specialiștilor cu experiență mai mare, după cum este prezentat în graficul nr. 29:

Graficul nr 29. Distribuția răspunsurilor privind nevoile percepute ale formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse în funcție de experiența profesională

✕

În concluzie, putem evidenția faptul că subiecții noștri consideră că formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse:

❑ trebuie să fie formați pentru a-și dezvolta empatia și respectul pentru ceilalți, abilitățile de ascultare activă, abilitatea de valorizare a diversității și respectul pentru diferențe, abilitatea de motivare și implicare a adulților cu competențe reduse în activități educaționale;

❑ pot fi formați pentru a-și dezvolta adaptabilitatea și interesul pentru feed-back, abilitatea de creare a unui climat confortabil de învățare, răbdarea și auto-controlul, abilitatea de a organiza activități care permit și adulților cu competențe reduse să aibă succes, abilitatea de a furniza feed-back pozitiv și relevant pentru toți participanții, inteligența emoțională și abilitățile de management al stresului.

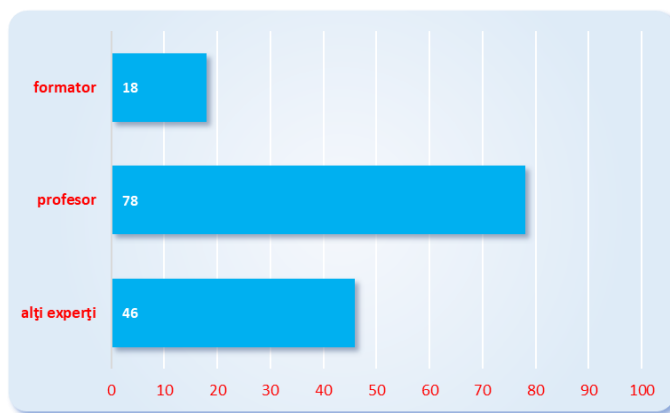
Acestea sunt cele mai importante competențe inventariate în cele trei țări, independent de statutul și experiența subiecților, astfel că în cadrul activităților de formare pentru formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse trebuie să se acorde atenție dezvoltării acestui set de competențe specifice.

CAPITOLUL 4

Rezultatele cercetării din România

4.1. Lotul de subiecți din România

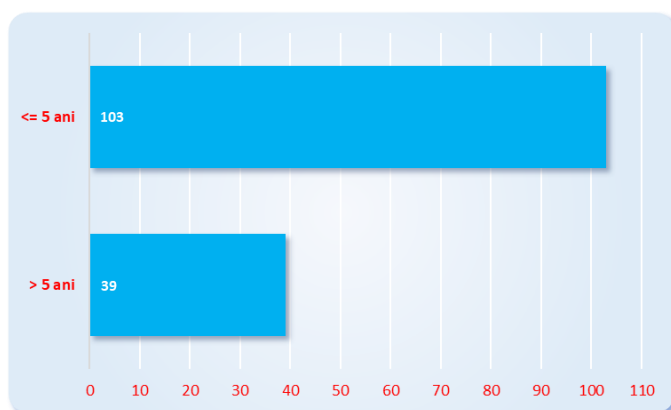
Lotul de subiecți din România este format din 142 de subiecți; după cum este prezentat în graficul nr. 30, majoritatea subiecților sunt profesori din cadrul programelor A doua șansă (peste jumătate), dar sunt suficienți formatori pentru adulți și alți specialiști educaționali încât să putem realiza comparația dintre ei; totuși, în aceste condiții, numărul scăzut de formatori pentru adulți în cadrul lotului de subiecți impune o interpretare precaută cu privire la diferențele posibile care pot apărea în acest grup.

Graficul nr 30. Distribuția lotului de subiecți din Romania în funcție de statut

x

Graficul nr. 31 arată că majoritatea subiecților din România sunt formatori cu experiență redusă (aproximativ 3/4), dar numărul formatorilor cu experiență mai mare din cadrul lotului de subiecți ne permite să analizăm corespunzător comparația dintre cele două categorii de specialiști și să identificăm impactul experienței asupra variabilelor dependente din cadrul lotului de subiecți din România.

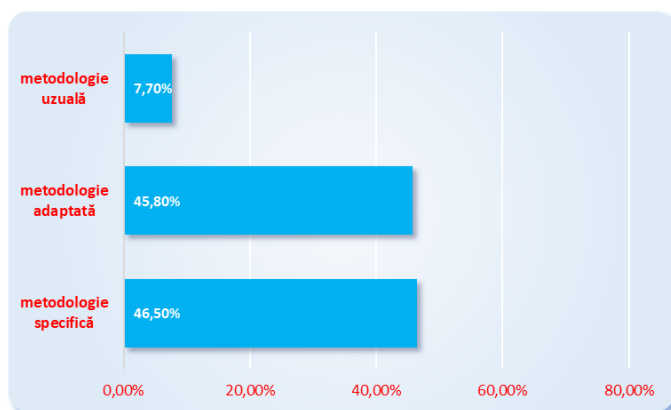

Graficul nr 31. Distribuția lotului de subiecți din România în funcție de experiența profesională

4.2. Metodologia de formare a adulților cu competențe reduse

4.2.1. Nevoia percepută a unei metodologii adaptate pentru formarea adulților cu competențe reduse - România

După cum este prezentat în graficul nr. 32, aproape toți subiecții din România consideră că metodologia uzuală pentru formarea adulților nu poate fi utilizată în mod eficient pentru formarea adulților cu competențe reduse, evidențiindu-se faptul că aproape jumătate dintre subiecți sunt de părere că formarea adulților cu competențe reduse trebuie organizată în funcție de o metodologie specifică, iar cealaltă jumătate dintre subiecți sunt de părere că adaptarea metodelor uzuale este necesară și suficientă.

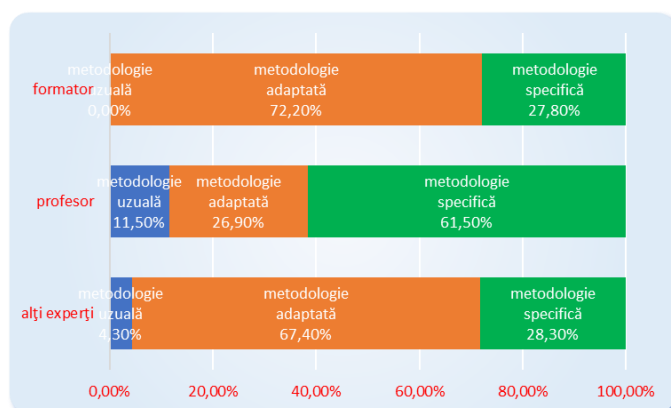

Graficul nr 32. Distribuția răspunsurilor din România privind metodologia de formare a adulților cu competențe reduse

×

În urma analizei răspunsurilor oferite de lotul de subiecți din România, conform datele prezentate în graficul nr. 33, putem observa că formatorii pentru adulți și alți specialiști acordă mai multă atenție metodologiei adaptate, în timp ce profesorii acordă mai multă atenție elaborării unei metodologii specifice de formare. De asemenea, formatorii pentru adulți nu

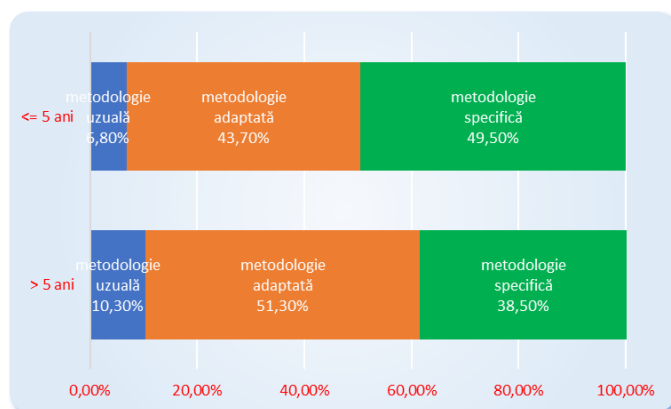
consideră că metodologia uzuală pentru formarea adulților poate fi utilizată eficient în cadrul activităților de formare a adulților cu competențe reduse.

Graficul nr 33. Distribuția răspunsurilor din România privind metodologia de formare a adulților cu competențe reduse în funcție de statut

x

În urma analizei răspunsurilor subiecților din România în funcție de experiență, datele din graficul nr. 34 arată că formatorii cu experiență redusă consideră că elaborarea unei metodologii specifice este mult mai necesară comparativ cu formatorii cu experiență mai mare, cărora le este probabil mai ușor să adapteze metodologia uzuală la activitățile desfășurate cu adulți cu competențe reduse.

Graficul nr 34. Distribuția răspunsurilor din România privind metodologia de formare a adulților cu competențe reduse în funcție de experiența educațională

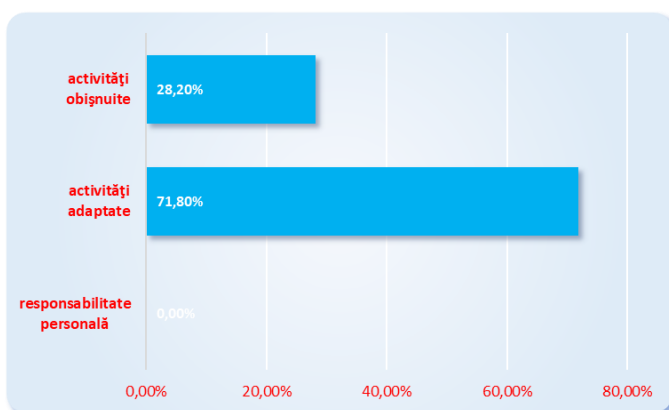
x

În concluzie, putem evidenția faptul că subiecții din România consideră că utilizarea metodologiei uzuale de formare a adulților în activitățile desfășurate cu adulți cu competențe reduse nu este eficientă, astfel că formatorii sunt nevoiți să adapteze această metodologie la posibilitățile adulților cu competențe reduse sau să utilizeze o metodologie specifică elaborată special pentru formarea adulților cu competențe reduse.

În timp ce formatorii pentru adulți sunt de părere că este mai eficientă adaptarea metodologiei uzuale, profesorii acordă mai multă atenție elaborării unei metodologii specifice. Specialiștii cu experiență redusă, comparativ cu cei care au experiență mai mare, acordă mai multă atenție nevoii de elaborare a unei metodologii specifice de formare.

4.2.2. Modalitatea percepută ca optimă de a integra adulții cu competențe reduse în activități de învățare - Romania

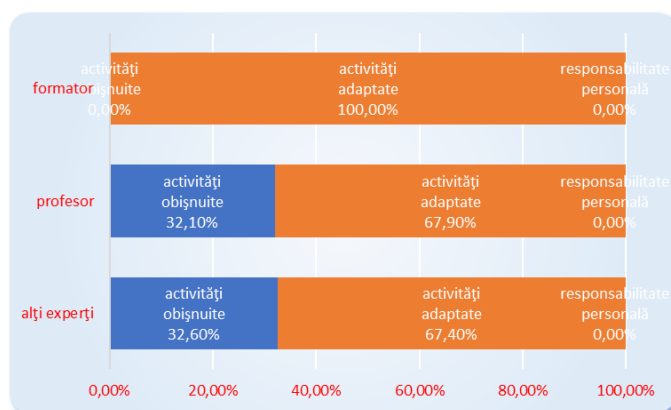
După cum este prezentat în graficul nr. 35, majoritatea subiecților din România (în jur de 3/4) consideră că adulții cu competențe reduse învață cel mai bine dacă participă la activități de formare adaptate elaborate special pentru această categorie de adulți, pe când doar 1/4 dintre subiecți consideră că adulții cu competențe reduse trebuie să fie integrați în cadrul activităților de formare uzuale, iar formatorii să le acorde atenție deosebită și să îi implice în activități adaptate. Nu au fost identificați subiecți din România care să considere că adulții cu competențe reduse sunt responsabili pentru propria lor educație.

Graficul nr 35. Distribuția răspunsurilor din România privind modalitatea optimă de integrare a adulților cu competențe reduse în activitățile de învățare

x

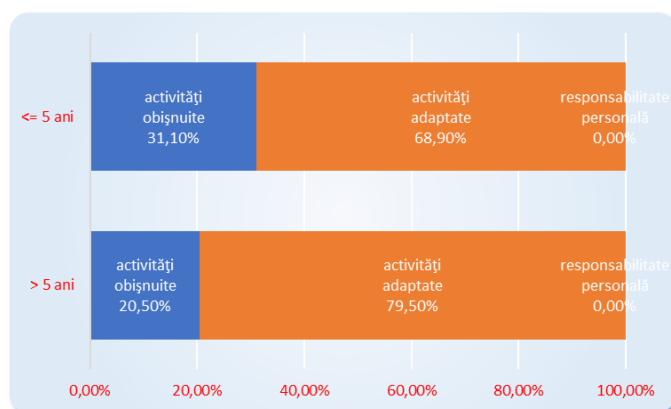
Datele din graficul nr. 36 arată că cele trei categorii de specialiști din România sunt de acord că activitățile de formare adaptate elaborate special pentru adulții cu competențe reduse sunt modalitatea optimă de integrare a acestora în activitățile de învățare. Această evaluare este susținută total de formatorii pentru adulți care sunt de părere că formarea uzuală nu este o modalitate eficientă de învățare pentru adulții cu competente reduse.

Graficul nr 36. Distribuția răspunsurilor din România privind modalitatea optimă de integrare a adulților cu competențe reduse în activitățile de învățare în funcție de statut

x

După cum este prezentat în graficul nr. 37, în România, formatorii cu experiență mai mare acordă mai multă importanță nevoii de a furniza activități de formare adaptate adulților cu competențe reduse, comparativ cu formatorii cu experiență redusă în domeniu.

Graficul nr 37. Distribuția răspunsurilor din România privind modalitatea optimă de integrare a adulților cu competențe reduse în activitățile de învățare în funcție de experiența profesională

x

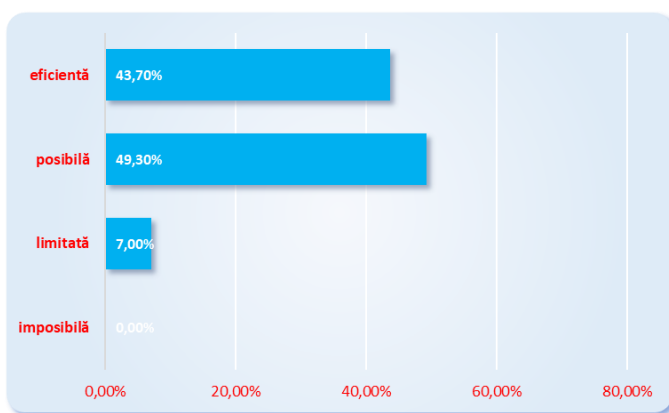
În concluzie, putem evidenția faptul că majoritatea subiecților din România consideră că adulții cu competențe reduse trebuie să beneficieze de activități de formare adaptate elaborate special pentru ei.

Formatorii pentru adulți din România consideră ca aceasta este modalitatea optimă de integrare a adulților cu competențe reduse în activitățile de învățare, în timp ce profesorii și alți experți educaționali sunt de părere că inclusiv integrarea acestor adulți în activitățile de formare uzuale și acordarea unei atenții deosebite din partea formatorilor poate funcționa.

Specialiștii din România cu experiență mare în domeniu acordă, de asemenea, mai multă atenție necesității de a avea activități de formare adaptate elaborate special pentru adulții cu competențe reduse comparativ cu specialiștii cu experiență redusă.

4.2.3. Percepția asupra potențialului de învățare al adulților cu competențe reduse – România

După cum arată datele din graficul nr. 38, 93% dintre subiecții din România consideră că adulții cu competențe reduse pot învăța eficient sau cel puțin într-o oarecare măsură dacă există o metodologie adecvată, de remarcat fiind faptul că nici un subiect român nu consideră că adulții cu competențe reduse nu pot învăța.

Graficul nr 38. Distribuția răspunsurilor din România privind potențialul perceput de învățare al adulților cu competențe reduse

x

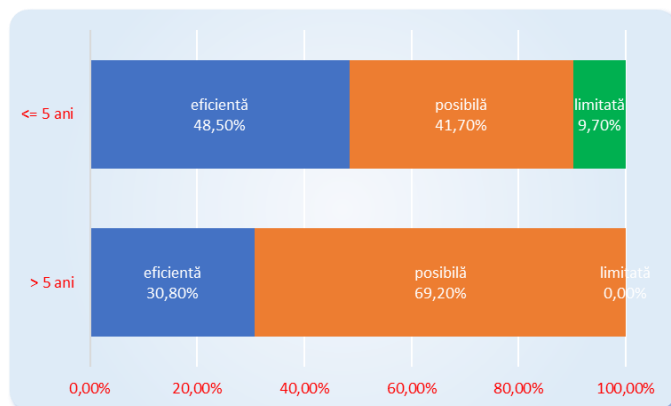
Analiza comparativă dintre cele trei categorii de specialiști din lotul de subiecți din România privind potențialul perceput de învățare relevă faptul că formatorii pentru adulți au cea mai mare încredere în potențialul efectiv de învățare al adulților cu competente reduse (conform graficului nr. 39).

Graficul nr 39. Distribuția răspunsurilor din România privind potențialul perceput de învățare al adulților cu competențe reduse în funcție de statut

x

În România, nivelul de experiență nu influențează semnificativ potențialul perceput de învățare al adulților cu competențe reduse, după cum arată graficul nr. 40; totuși, procentul celor care consideră că adulții cu competențe reduse pot învăța doar într-o oarecare măsură coboară de la 10%, în cazul formatorilor cu experiență redusă, la 0%, în cazul formatorilor cu experiență mai mare.

Graficul nr 40. Distribuția răspunsurilor din România privind potențialul perceput de învățare al adulților cu competențe reduse în funcție de experiența profesională

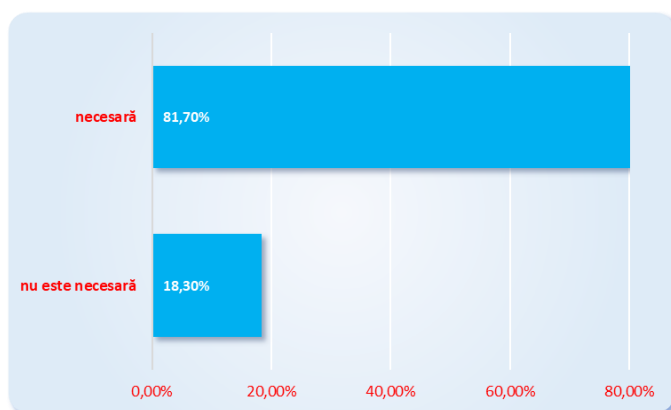
x

În concluzie, putem evidenția faptul că majoritatea subiecților din România consideră că învățarea este posibilă și poate fi la fel de eficientă ca și în cazul celorlalți adulți dacă se utilizează o metodologie adecvată. Formatorii pentru adulți din România au încredere că adulții cu competențe reduse pot învăța la fel de eficient ca ceilalți adulți (comparativ cu profesorii și alți experți educaționali), în timp ce specialiștii români cu experiență nu au încredere mare în potențialul efectiv de învățare, dar consideră că adulții cu competențe reduse pot învăța într-o oarecare măsură dacă există metodologia adecvată.

4.3. Formatorii pentru adulții cu competențe reduse

4.3.1. Nevoia percepută pentru formarea formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse – România

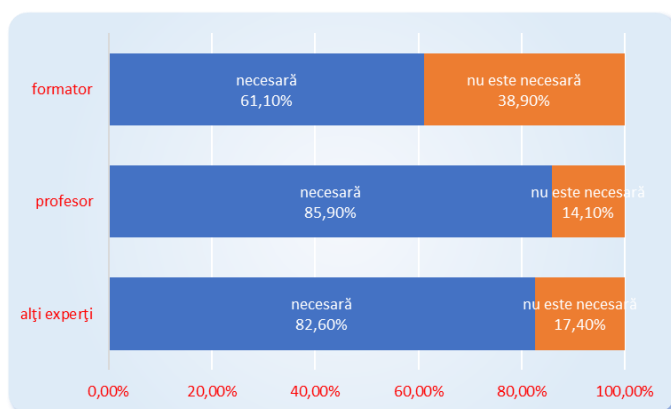
După cum arată datele din graficul nr. 41, majoritatea subiecților din România (peste 80%) consideră că specialiștii care lucrează cu adulți cu competențe reduse trebuie să dețină anumite competențe specifice, astfel că aceștia trebuie să fie formați special pentru a lucra cu această categorie de adulți.

Graficul nr 41. Distribuția răspunsurilor din România privind nevoia percepută pentru formarea formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse

✕

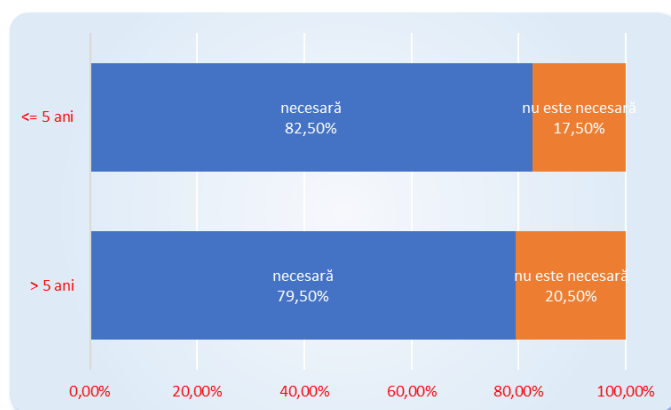
Conform datelor din graficul nr. 42, nevoia pentru competențe specifice și formarea formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse este percepută diferit de către cele trei categorii de specialiști din România, evidențiindu-se procentul mic al formatorilor pentru adulți care nu consideră ca fiind necesară formarea formatorilor.

Graficul nr 42. Distribuția răspunsurilor din România privind nevoia percepută pentru formarea formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse în funcție de statut

✕

Datele din graficul nr. 43 arată că nivelul de experiență nu influențează semnificativ nevoia percepută pentru competențe specifice și formarea formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse.

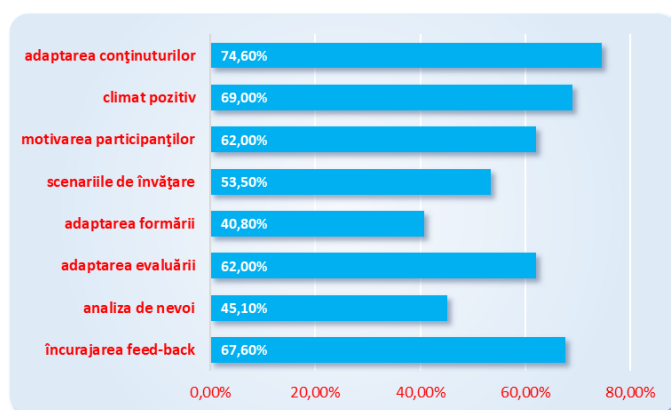
Graficul nr 43. Distribuția răspunsurilor din România privind nevoia percepută pentru formarea formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse în funcție de experiența educațională

x

În concluzie, putem evidenția faptul că majoritatea subiecților din România consideră că formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse trebuie să dețină competențe specifice, astfel că trebuie să fie formați special pentru a lucra cu această categorie de adulți. Nevoia pentru formare a formatorilor este mai puțin relevantă în cazul formatorilor pentru adulți comparativ cu profesorii și alți experți, dar acest aspect nu este influențat de experiența în domeniu.

4.3.2. Percepția celor mai importante obiective ale formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse – Romania

Cele mai importante obiective ale formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse, potrivit evaluării subiecților din România, sunt: adaptarea conținutului astfel încât adulții cu competențe reduse să îl înțeleagă; crearea unui climat pozitiv de învățare astfel încât adulții cu competențe reduse să se simtă în siguranță și motivați să învețe; încurajarea unui feed-back din partea adulților cu competențe reduse pentru adaptarea ulterioară a metodologiei prin raportare la rezultatele obținute.

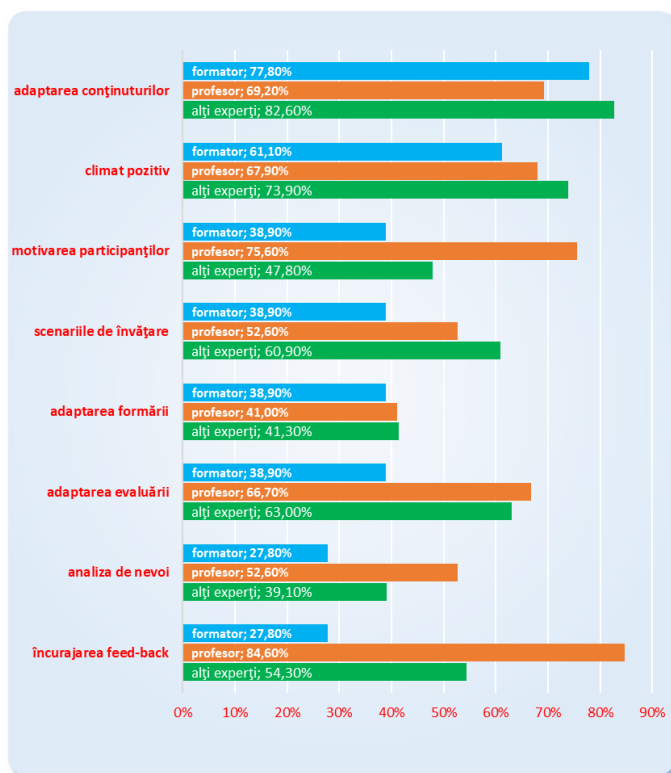

Graficul nr 44. Distribuția răspunsurilor din România privind percepția celor mai importante obiective pentru formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse

x

În urma analizei datelor privind diferențele dintre cele trei categorii de specialiști din lotul de subiecți din România privind percepția celor mai importante obiective ale formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse, conform graficului nr. 45, putem concluziona că:

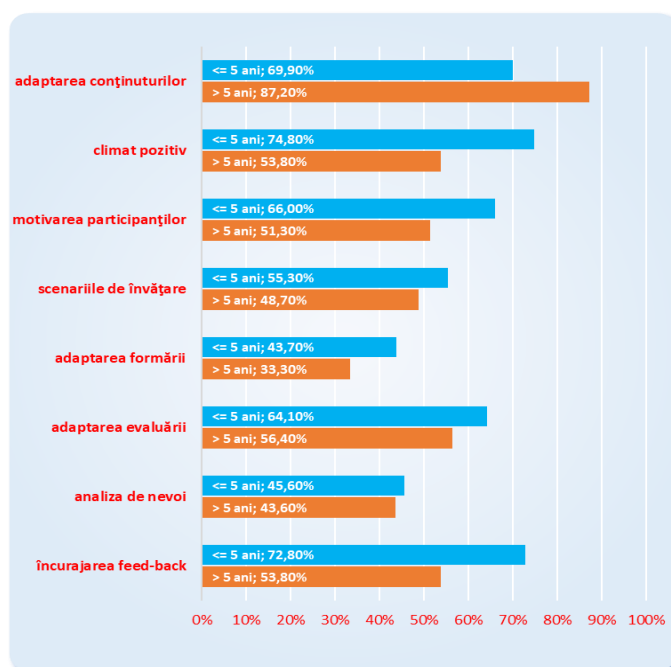
- profesorii acordă mai multă atenție încurajării de a furniza feed-back și motivării adulților cu competențe reduse pentru învățare comparativ cu formatorii pentru adulți și alți experți educaționali;
- formatorii pentru adulți acordă mai puțină atenție adaptării evaluării și analizei nevoilor adulților cu competențe reduse comparativ cu profesorii și alți experți educaționali.

Graficul nr 45. Distribuția răspunsurilor din România privind percepția celor mai importante obiective pentru formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse în funcție de statut

x

Subiecții români cu experiență redusă care lucrează cu adulți cu competențe reduse au tendința generală de a considera fiecare obiectiv ca fiind mai important comparativ cu subiecții cu experiență mai mare, cu o singură excepție: adaptarea conținutului este mai importantă pentru specialiștii cu experiență mai mare, după cum arată datele din graficul nr. 46.

Graficul nr 46. Distribuția răspunsurilor din România privind percepția celor mai importante obiective pentru formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse în funcție de experiența educațională

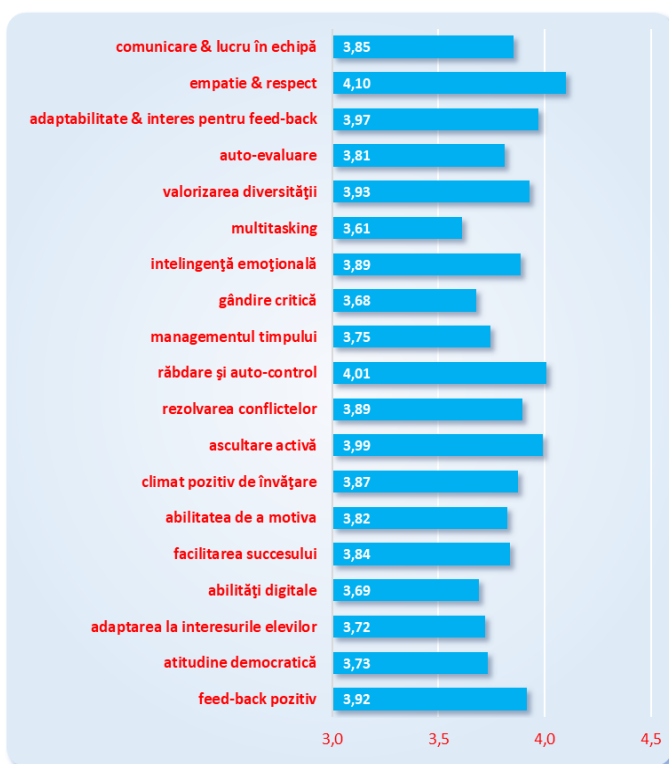
x

În concluzie, putem evidenția faptul că subiecții din România consideră că formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse trebuie să acorde atenție adaptării conținutului, creării unui climat pozitiv de învățare și încurajării de a furniza feed-back. Profesorii români acordă mai multă atenție încurajării feed-back-ului și motivării adulților cu competențe reduse pentru învățare, în timp ce formatorii pentru adulți acordă mai multă atenție adaptării evaluării și analizei nevoilor participanților. Adaptarea conținutului este mai importantă pentru specialiștii cu experiență din România.

4.4. Setul de competențe specifice necesare pentru formarea adulților cu competențe cheie reduse - România

Conform graficului nr. 47, subiecții din România consideră că formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse trebuie să dețină un set de competențe specifice care să includă:

- ☐ empatie și respect pentru nevoile și opiniile altora
- ☐ răbdare și auto-control
- ☐ competențe de ascultare activă și interes pentru nevoile altora
- ☐ adaptabilitate și interes pentru feed-back din partea adulților cu abilități reduse
- ☐ valorizarea diversității și respectarea diferențelor sociale
- ☐ abilitatea de a furniza feed-back pozitiv pentru fiecare adult care învață, în special pentru adulții cu abilități reduse
- ☐ abilități de soluționare a conflictelor
- ☐ inteligență emoțională și abilități de management al stresului.

Graficul nr 47. Evaluarea în România a nevoilor percepute ale formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse

x

Analiza comparativă între formatorii pentru adulți, profesori și alți specialiști din România, după cum este prezentat în graficul nr. 48, arată că formatorii pentru adulți au evaluat toate competențele propuse ca fiind mai necesare comparativ cu profesorii sau alți experți educaționali, ultimele două categorii de specialiști evaluând similar competențele propuse.

Graficul nr 48. Evaluarea în România a nevoilor percepute ale formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse în funcție de statut

x

Graficul nr. 49 prezintă datele privind analiza comparativă între subiecții din România în funcție de experiență, iar rezultatele arată că formatorii cu experiență redusă au evaluat competențele propuse ca fiind mai necesare comparativ cu formatorii cu experiență mai mare.

Graficul nr 49. Evaluarea în România a nevoilor percepute ale formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse în funcție de experiența educațională

x

În concluzie, putem evidenția faptul că subiecții din România consideră că formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse trebuie să dețină un set de competențe specifice care să includă: empatie și respect, răbdare și auto-control, abilități de ascultare activă, adaptabilitate și interes pentru feed-back, valorizarea diversității, capacitatea de a furniza feed-back pozitiv, abilități de rezolvare a conflictelor și inteligență emoțională.

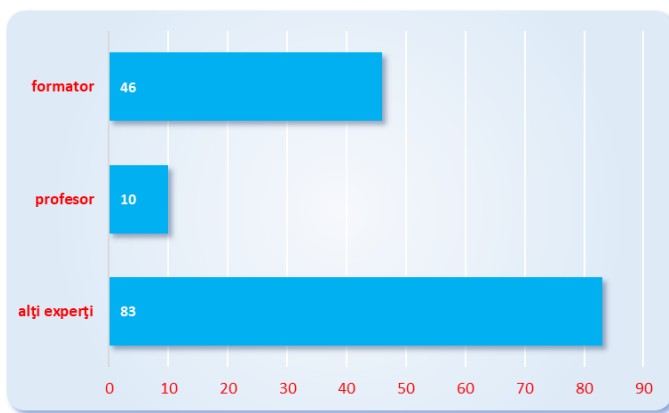
Toate competențele analizate sunt considerate a fi mai importante de către formatorii pentru adulți din România comparativ cu profesorii și alți experți și de către specialiștii cu experiență redusă comparativ cu cei cu experiență mai mare în domeniu.

CAPITOLUL 5

Rezultatele cercetării din Italia

5.1. Lotul de subiecți din Italia

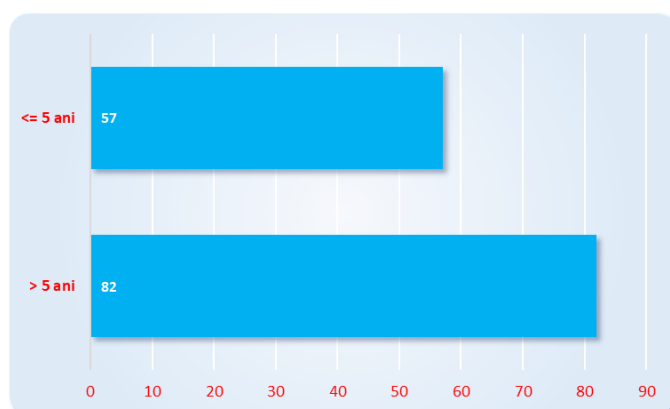
Lotul de subiecți din Italia este format din 141 de subiecți; după cum se poate observa în graficul nr. 50, majoritatea subiecților sunt alți specialiști educaționali (psihologi, directori de instituții de formare pentru adulți, cercetători – subiecți care reprezintă peste jumătate din totalul lotului de subiecți), dar sunt suficienți formatori pentru adulți și profesori încât să putem realiza analiza; totuși, numărul mic de profesori participanți la studiu impune interpretarea cu precauție a posibilelor diferențe apărute în cadrul acestui grup.

Graficul nr 50. Distribuția lotului de subiecți din Italia în funcție de statut

x

Graficul nr. 51 arată că majoritatea subiecților din lotul de subiecți din Italia sunt formatori experimentați (aproape 60%), dar sunt suficienți formatori cu experiență redusă încât să putem realiza o analiză relevantă și să identificăm impactul experienței asupra variabilelor dependente din lotul de subiecți din Italia.

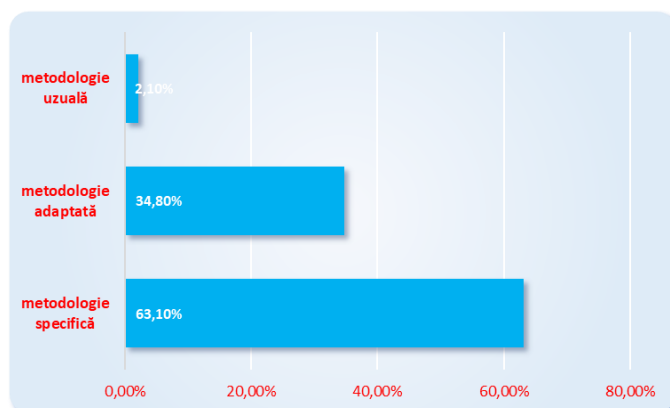

Graficul nr 51. Distribuția lotului de subiecți din Italia în funcție de experiența educațională

5.2. Metodologia de formare a adulților cu competențe reduse

5.2.1. Nevoia percepută a unei metodologii adaptate pentru formarea adulților cu competențe reduse – Italia

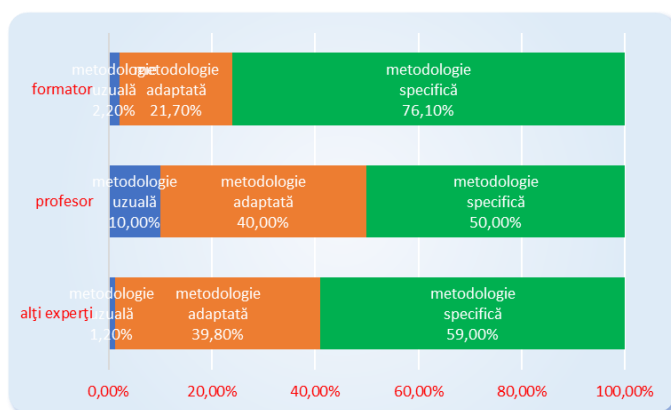
După cum este prezentat în graficul nr. 52, aproape toți subiecții din Italia consideră că metodologia uzuală de formare a adulților nu poate fi folosită eficient în formarea adulților cu competențe reduse, cu aproape două treimi dintre subiecți considerând că formarea adulților cu competențe reduse trebuie organizată în funcție de o metodologie specifică și o treime considerând că adaptarea metodologiei uzuale este necesară și suficientă.

Graficul nr 52. Distribuția răspunsurilor din Italia privind metodologia de formare a adulților cu competențe reduse

x

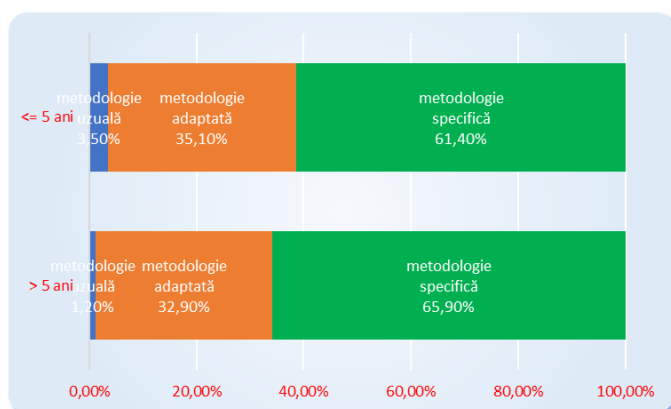
În urma analizei răspunsurilor lotului de subiecți din Italia în funcție de statut, datele prezentate în graficul nr. 53 arată o tendință similară de evaluare pentru toate cele trei categorii de subiecți care consideră că este oportună elaborarea unei metodologii specifice de formare a adulților cu competențe reduse.

Graficul nr 53. Distribuția răspunsurilor din Italia privind metodologia de formare a adulților cu competențe reduse în funcție de statut

✕

În urma analizei răspunsurilor din Italia în funcție de experiența profesională, datele prezentate în graficul nr. 54 arată că formatorii au nevoie de o metodologie specifică de formare a adulților cu competențe reduse indiferent de nivelul de experiență.

Graficul nr 54. Distribuția răspunsurilor din Italia privind metodologia de formare a adulților cu competențe reduse în funcție de experiența educațională

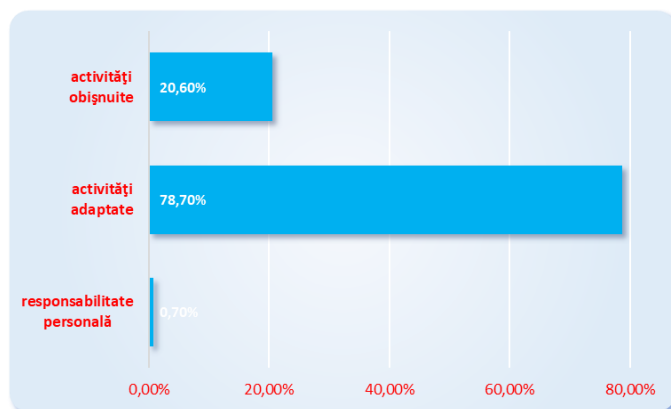
✕

În concluzie, putem evidenția faptul că subiecții din Italia consideră că formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse trebuie să utilizeze o metodologie specifică elaborată special pentru a fi eficientă în activitățile desfășurate cu adulții cu competențe reduse, dar și adaptarea metodologiei uzuale poate fi eficientă. Utilizarea unei metodologii comune de formare a adulților și presupunerea că adulții cu competențe reduse vor face eforturi considerabile pentru a înțelege conținutul este luată în considerare de un număr foarte mic de subiecți.

Utilizarea unei metodologii specifice pentru formarea adulților cu competențe reduse este considerată a fi cea mai bună variantă indiferent de statutul sau experiența specialiștilor italieni.

5.2.2. Modalitatea percepută ca optimă de a integra adulții cu competențe reduse în activități de învățare – Italia

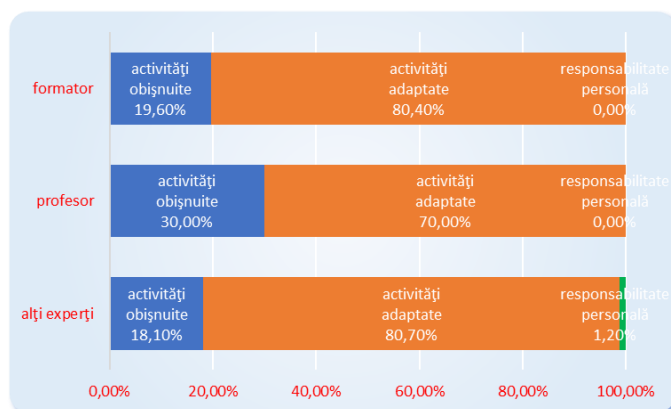
După cum este prezentat în graficul nr. 55, majoritatea subiecților din Italia (aproximativ 3/4) consideră că adulții cu competențe reduse învață cel mai bine dacă participă la activități de formare adaptate elaborate special pentru această categorie de adulți, în timp ce 1/4 dintre subiecți consideră că adulții cu competențe reduse trebuie să fie integrați în cadrul activităților de formare uzuale, iar formatorii să le acorde atenție deosebită și să îi implice în activități adaptate.

Graficul nr 55. Distribuția răspunsurilor din Italia privind modalitatea optimă de integrare a adulților cu competențe reduse în activitățile de învățare

x

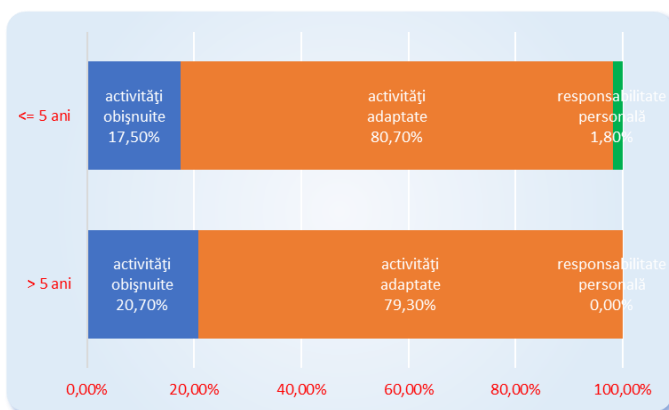
Datele din graficul nr. 56 arată că toate cele trei categorii de subiecți din Italia (formatori pentru adulți, profesori, alți experți) sunt de acord că modalitatea optimă de învățare pentru adulții cu competențe reduse este participarea la activități de formare adaptate elaborate special pentru această categorie de adulți.

Graficul nr 56. Distribuția răspunsurilor din Italia privind modalitatea optimă de integrare a adulților cu competențe reduse în activitățile de învățare în funcție de statut

x

În Italia, conform graficului nr. 57, formatorii cu experiență mai mare și cei cu experiență redusă împărtășesc în mod egal părerea conform căreia este nevoie de activități de formare adaptate pentru adulții cu competențe reduse.

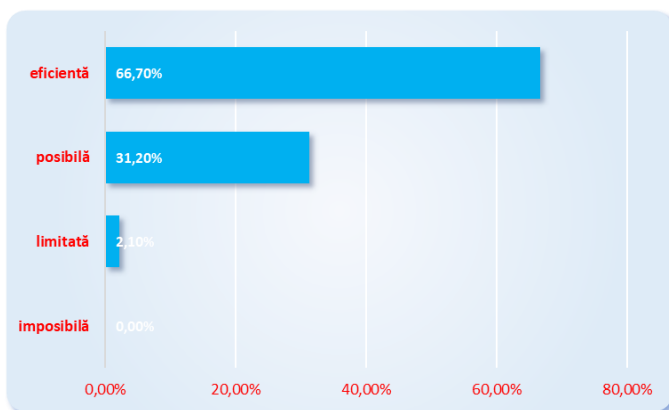
Graficul nr 57. Distribuția răspunsurilor din Italia privind modalitatea optimă de integrare a adulților cu competențe reduse în activitățile de învățare în funcție de experiența educațională

✕

În concluzie, putem evidenția faptul că subiecții din Italia consideră că adulții cu competențe reduse trebuie să beneficieze de activități de formare adaptate elaborate special pentru ei, aspect susținut indiferent de statut sau experiență.

5.2.3. Percepția asupra potențialului de învățare al adulților cu competențe reduse – Italia

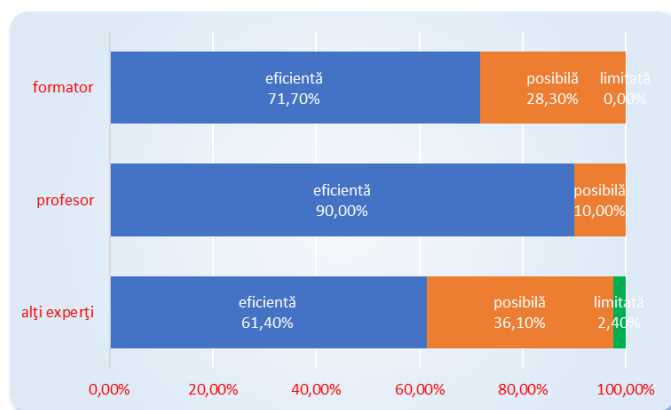
După cum este prezentat în graficul nr. 58, 98% dintre subiecții din Italia consideră că adulții cu competențe reduse pot învăța eficient sau cel puțin într-o oarecare măsură dacă există o metodologie adecvată, în timp ce procentul subiecților italieni care consideră că adulții cu competențe reduse nu pot învăța este de 0%.

Graficul nr 58. Distribuția răspunsurilor din Italia privind potențialul perceput de învățare al adulților cu competențe reduse

✕

În urma analizei comparative dintre cele trei categorii de specialiști din Italia privind potențialul perceput de învățare, datele din graficul nr. 59 arată că profesorii acordă cea mai mare încredere potențialului efectiv de învățare al adulților cu competențe reduse.

Graficul nr 59. Distribuția răspunsurilor din Italia privind potențialul perceput de învățare al adulților cu competențe reduse în funcție de statut

x

În Italia, experiența în domeniu influențează semnificativ potențialul perceput de învățare al adulților cu competențe reduse, iar conform datelor din graficul nr. 60, formatorii cu experiență mai mare acordă mai multă încredere în abilitatea adulților cu competențe reduse de a învăța la fel de eficient ca ceilalți adulți și nici un formator cu experiență nu consideră că adulții cu competențe reduse pot învăța doar într-o mică măsură.

Graficul nr 60. Distribuția răspunsurilor din Italia privind potențialul perceput de învățare al adulților cu competențe reduse în funcție de experiența educațională

x

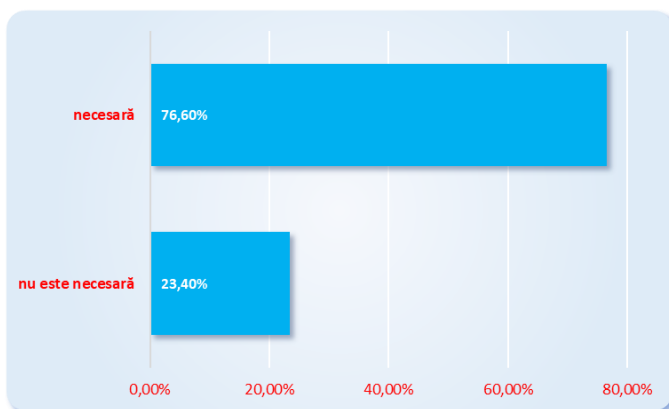
În concluzie, putem evidenția faptul că subiecții din Italia consideră că adulții cu competențe reduse pot învăța la fel de eficient ca ceilalți adulți dacă se utilizează o metodologie adecvată; o parte dintre subiecți consideră că adulții cu competențe reduse pot învăța într-o oarecare măsură, dar aproape nici un subiect nu este de părere că învățarea este limitată sau nu este posibilă. Profesorii italieni acordă mai multă încredere potențialului de învățare al adulților cu

competențe reduse, aproape toți fiind de părere că aceștia pot învăța la fel de bine ca ceilalți adulți, iar specialiștii cu experiență mai mare sunt mai încrezători în potențialul de învățare al adulților cu competențe reduse comparativ cu specialiștii cu experiență redusă.

5.3. Formatorii pentru adulții cu competențe reduse

5.3.1. Nevoia percepută pentru formarea formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse – Italia

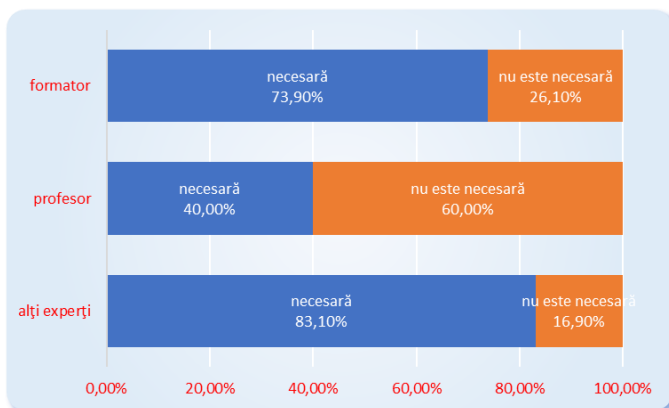
După cum arată datele din graficul nr. 61, majoritatea subiecților din Italia (peste 75%) consideră că specialiștii care lucrează cu adulți cu competențe reduse trebuie să dețină competențe specifice, astfel încât trebuie să fie formați special pentru a lucra cu această categorie de adulți.

Graficul nr 61. Distribuția răspunsurilor din Italia privind nevoia percepută pentru formarea formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse

x

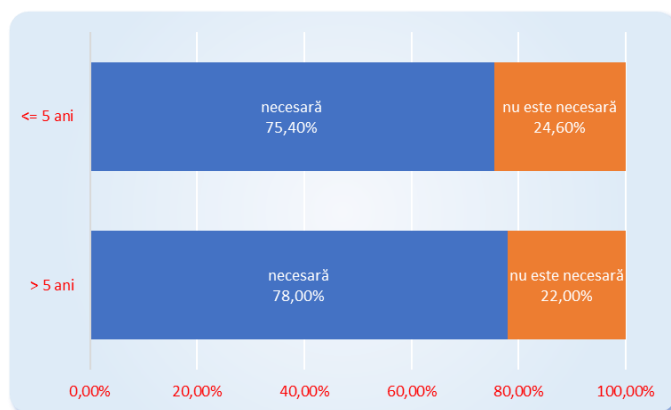
Datele din graficul nr. 62 arată că nevoia unor competente specifice și formarea specialiștilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse este percepută diferit de cele trei categorii de angajați, profesorii având cel mai mic procent de subiecți care consideră că formatorii trebuie să fie formați.

Graficul nr 62. Distribuția răspunsurilor din Italia privind nevoia percepută pentru formarea formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse în funcție de statut

x

Datele din graficul nr. 63 arată că experiența în educația adulților din Italia nu influențează semnificativ nevoia percepută pentru competențe specifice și formarea specialiștilor care lucrează cu adulții cu competențe reduse.

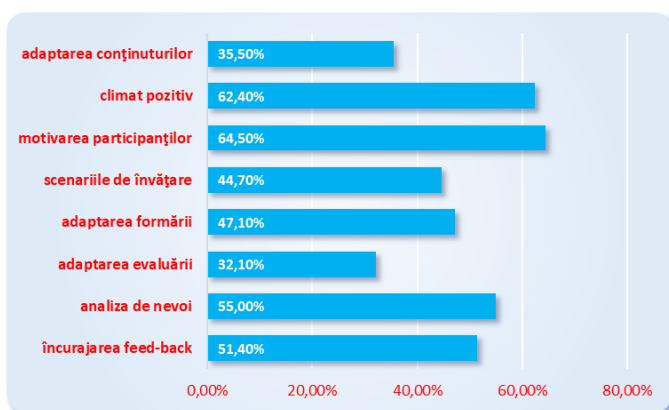
Graficul nr 63. Distribuția răspunsurilor din Italia privind nevoia percepută pentru formarea formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse în funcție de experiența educațională

x

În concluzie, putem evidenția faptul că subiecții din Italia consideră că formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse trebuie să dețină competențe specifice, astfel că trebuie să fie formați special pentru a lucra cu această categorie de adulți. Nevoia de formare a formatorilor este mai puțin evidentă în cazul profesorilor comparativ cu formatorii pentru adulți și alți experți, dar nu este influențată de nivelul de experiență.

5.3.2. Percepția celor mai importante obiective ale formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse – Italia

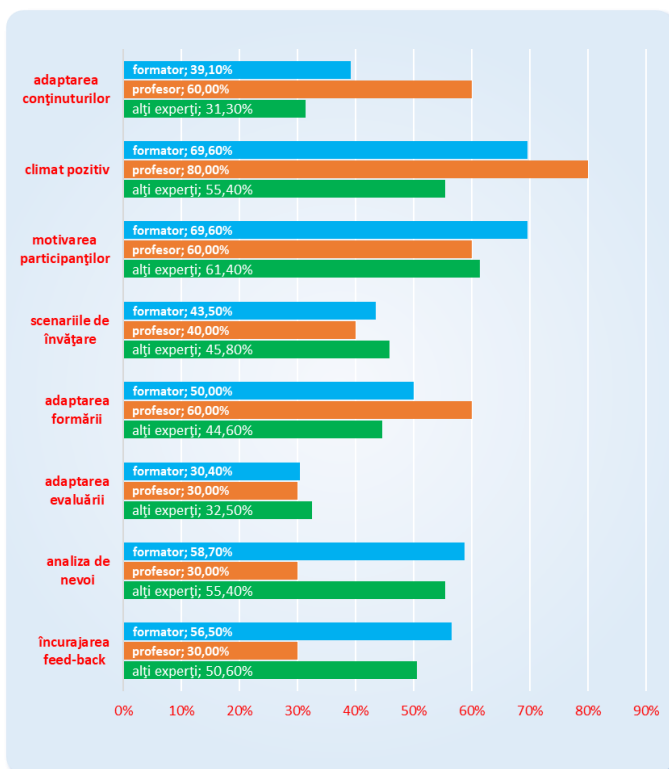
Cele mai importante obiective ale formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse, conform percepției subiecților din Italia (graficul nr. 64), sunt: motivarea adulților cu competențe reduse pentru învățare și implicarea în învățare; crearea unui climat pozitiv de învățare astfel încât adulții cu competențe reduse să se simtă în siguranță și încurajați să învețe; realizarea unei analize detaliate privind nevoile astfel încât să planifice activitățile în funcție de nevoile specifice ale adulților cu competențe reduse.

Graficul nr 64. Distribuția răspunsurilor din Italia privind percepția celor mai importante obiective pentru formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse

x

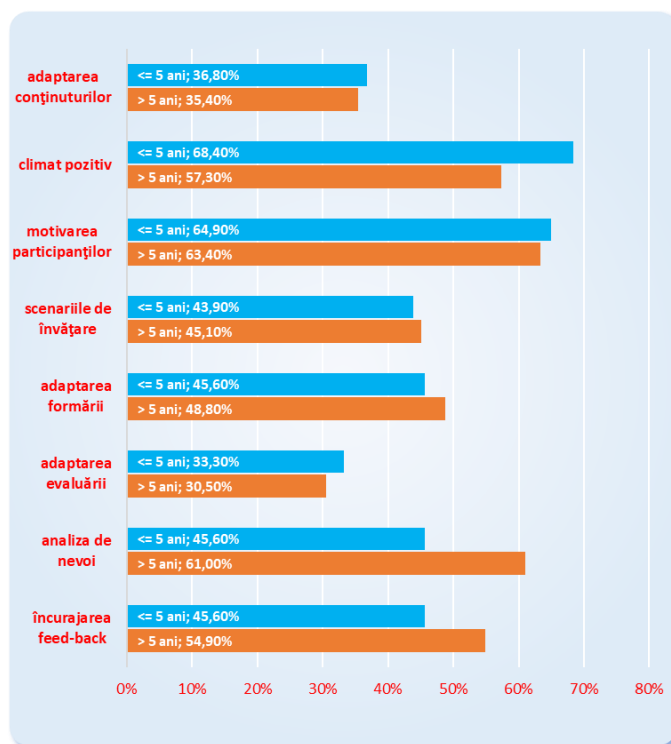
În urma analizei diferențelor dintre cele trei categorii de specialiști din Italia privind percepția celor mai importante obiective pentru formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse, date prezentate în graficul nr. 65, putem concluziona că profesorii italieni acordă mai puțină atenție analizei nevoilor și încurajării feed-back-ului comparativ cu formatorii pentru adulți și alți experți, dar mai multă atenție adaptării conținutului.

Graficul nr 65. Distribuția răspunsurilor din Italia privind percepția celor mai importante obiective pentru formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse în funcție de statut

x

Subiecții din Italia evaluează obiectivele pentru formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse indiferent de nivelul de experiență, după cum se poate observa în graficul nr. 66, cu două excepții: crearea unui climat pozitiv de învățare este mai important pentru formatorii cu experiență redusă, în timp ce analiza nevoilor participanților este mai importantă pentru formatorii cu experiență mai mare.

Graficul nr 66. Distribuția răspunsurilor din Italia privind percepția celor mai importante obiective pentru formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse în funcție de experiența educațională

x

În concluzie, putem evidenția faptul că subiecții din Italia consideră că cele mai importante obiective pentru formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse sunt motivarea adulților cu competențe reduse pentru învățare, crearea unui climat pozitiv de învățare și analiza detaliată a nevoilor participanților pentru a putea planifica activitățile în funcție de nevoile specifice ale adulților cu competențe reduse.

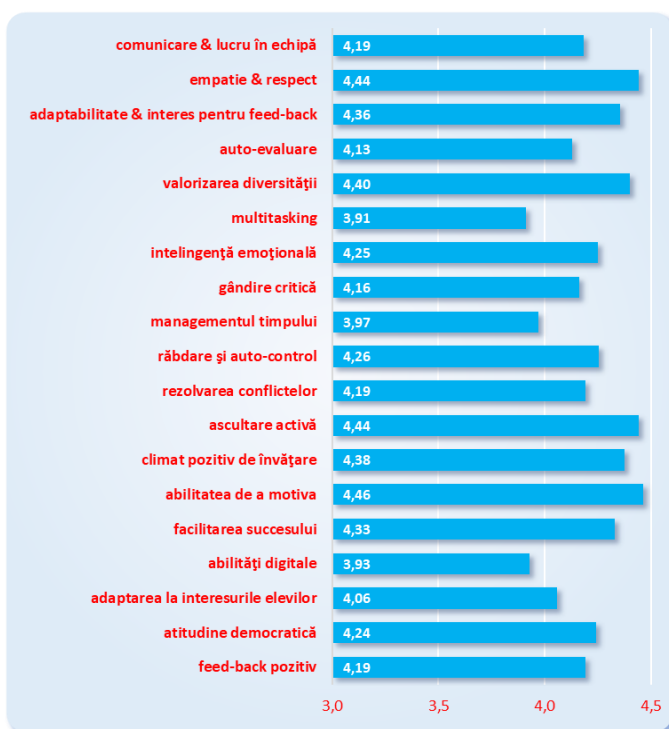
Profesorii din Italia acordă mai puțină atenție analizei nevoilor și încurajării de a furniza feed-back comparativ cu formatorii pentru adulți și alți experți educaționali, dar mai multă atenție adaptării conținutului.

Specialiștii cu experiență redusă din Italia acordă mai multă atenție creării unui climat pozitiv de învățare, iar specialiștii cu experiență mai mare acordă mai multă atenție analizei nevoilor participanților.

5.4. Setul de competențe specifice necesare pentru formarea adulților cu competențe cheie reduse – Italia

Conform graficului nr. 67, subiecții din Italia consideră că formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse trebuie să dețină un set de competențe specifice care include:

- ☐ competențe de motivare și implicare a adulților cu abilități reduse în activitățile de învățare;
- ☐ empatie și respect pentru nevoile și opiniile altora;
- ☐ competențe de ascultare activă și interes pentru nevoile altora;
- ☐ valorizarea diversității și respectarea diferențelor sociale;
- ☐ competența de creare a unui climat de învățare confortabil pentru toți adulții care vor să învețe;
- ☐ adaptabilitate și interes pentru feed-back din partea adulților cu abilități reduse;
- ☐ abilitatea de organizare a unor activități de învățare care vor permite și adulților cu abilități reduse să aibă succes.

Graficul nr 67. Evaluarea în Italia a nevoilor percepute ale formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse

x

Analiza comparativă între evaluarea formatorilor pentru adulți, profesori și alți experți educaționali din Italia, după cum este prezentat în graficul nr. 68, arată că profesorii au evaluat competențele analizate ca fiind mai puțin necesare comparativ cu formatorii pentru adulți și alți experți educaționali, cu mențiunea că ultimele două categorii de specialiști au evaluat similar competențele propuse.

Graficul nr 68. Evaluarea în Italia a nevoilor percepute ale formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse în funcție de statut

x

Analiza comparativă între evaluarea subiecților italieni potrivit nivelului de experiență, după cum este prezentat în graficul nr. 69, arată că percepția privind competențele necesare formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse nu este influențată semnificativ de nivelul de experiență.

Graficul nr 69. Evaluarea în Italia a nevoilor percepute ale formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse în funcție de experiența profesională

x

În concluzie, putem evidenția faptul că subiecții din Italia consideră că formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse trebuie să dețină un set de competențe specifice care să includă: abilitatea de a motiva, empatie și respect, abilități de ascultare activă, valorizarea diversității,

crearea unui climat confortabil de învățare, adaptabilitate și interes pentru feed-back și abilitatea de a facilita succesul pentru toți participanții.

Profesorii italieni au evaluat aproape toate competențele analizate ca fiind mai puțin necesare comparativ cu formatorii pentru adulți și alți experți educaționali, ultimele două categorii de specialiști realizând evaluări similare.

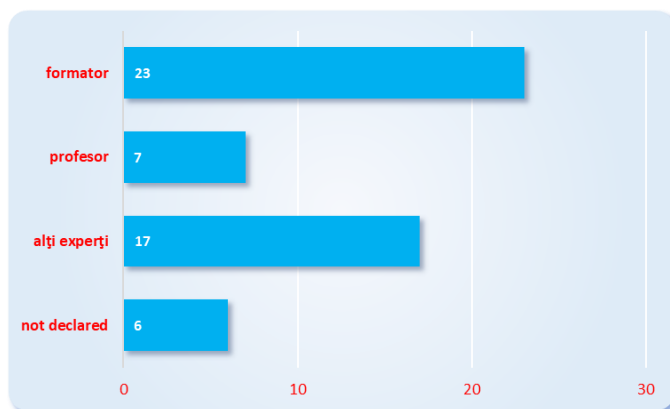
Percepția italienilor privind competențele necesare formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse nu este influențată de nivelul de experiență.

CAPITOLUL 6

Rezultatele cercetării din Germania

6.1. Lotul de subiecți din Germania

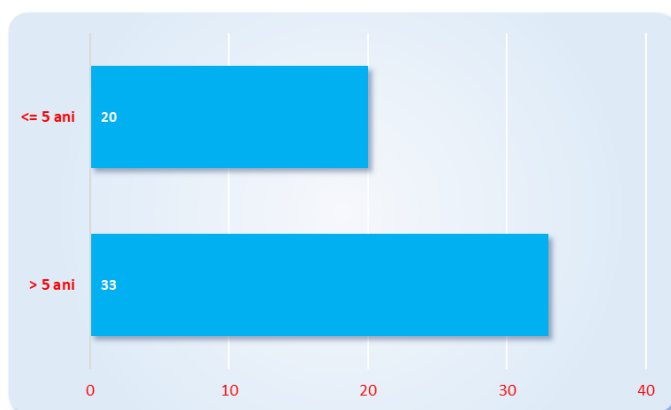
Lotul de subiecți din Germania este format din 53 de subiecți; după cum este prezentat în graficul nr. 70, peste jumătate dintre subiecți sunt formatori pentru adulți, dar sunt suficienți profesori și alți experți educaționali încât să putem realiza analiza comparativă; totuși, numărul scăzut de subiecți din fiecare categorie din lotul de subiecți impune interpretarea cu precauție a posibilelor diferențe apărute între grupurile de subiecți din Germania.

Graficul nr 70. Distribuția lotului de subiecți din Germania în funcție de statut

x

Graficul nr. 71 arată că majoritatea subiecților din lotul de subiecți din Germania sunt formatori cu experiență mai mare (aproximativ 60%), dar sunt suficienți formatori cu experiență redusă încât să permită analiza comparativă și identificarea impactului nivelului de experiență asupra variabilelor dependente din cadrul lotului de subiecți din Germania (este necesară interpretarea cu precauție a datelor având în vedere numărul total scăzut al subiecților din lotul de subiecți).

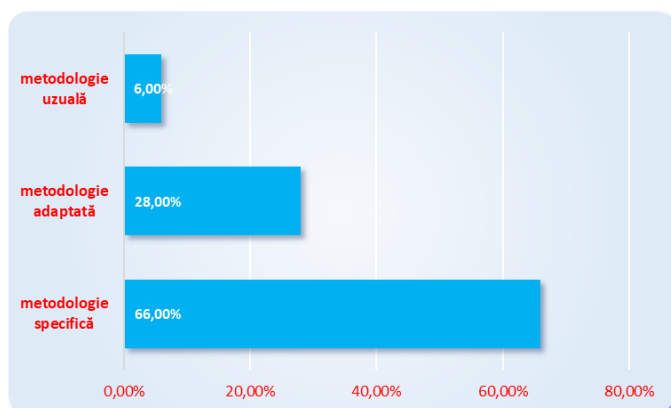

Graficul nr 71. Distribuția lotului de subiecți din Germania în funcție de experiența educațională

6.2. Metodologia de formare a adulților cu competențe reduse

6.2.1. Nevoia percepută a unei metodologii adaptate pentru formarea adulților cu competențe reduse – Germania

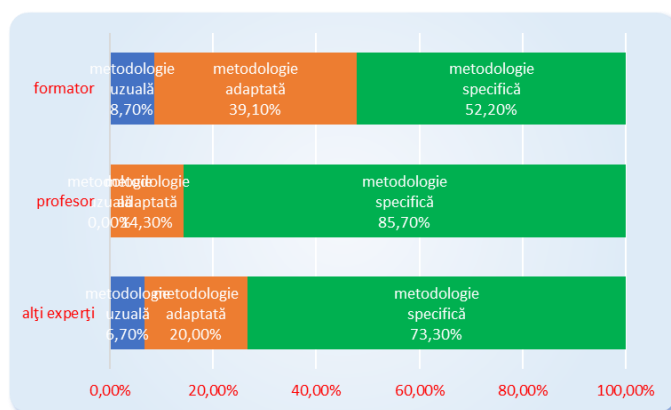
După cum este prezentat în graficul nr. 72, aproape toți subiecții din Germania consideră că metodologia uzuală de formare a adulților nu poate fi folosită eficient în formarea adulților cu competențe reduse, cu aproape două treimi dintre subiecți considerând că formarea adulților cu competențe reduse trebuie organizată în funcție de o metodologie specifică și peste un sfert considerând că adaptarea metodologiei uzuale este necesară și suficientă.

Graficul nr 72. Distribuția răspunsurilor din Germania privind metodologia de formare a adulților cu competențe reduse

x

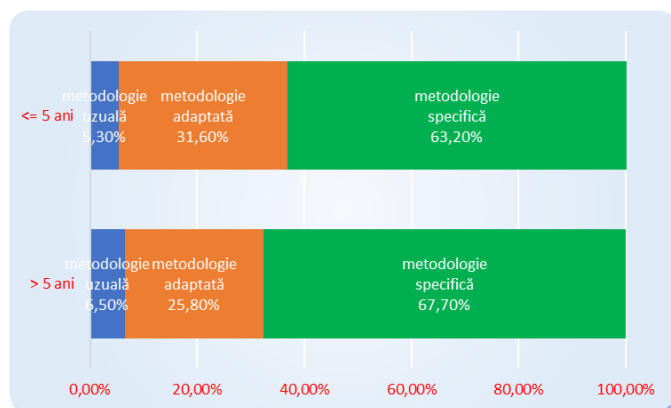
În urma analizei răspunsurilor lotului de subiecți din Germania în funcție de statut, datele prezentate în graficul nr. 73 arată că toate cele trei categorii de subiecți consideră că adulții cu competențe reduse pot fi formați cel mai bine prin utilizarea unei metodologii specifice, dar procentul subiecților care consideră că este recomandată utilizarea unei metodologii adaptate este mai ridicat în cazul formatorilor pentru adulți comparativ cu cel al profesorilor sau al altor experți educaționali.

Graficul nr 73. Distribuția răspunsurilor din Germania privind metodologia de formare a adulților cu competențe reduse în funcție de statut

x

În urma analizei răspunsurilor din Germania în funcție de experiență, datele prezentate în graficul nr. 74 arată că formatorii au nevoie de o metodologie specifică de formare a adulților cu competențe reduse indiferent de nivelul de experiență.

Graficul nr 74. Distribuția răspunsurilor din Germania privind metodologia de formare a adulților cu competențe reduse în funcție de experiența educațională

x

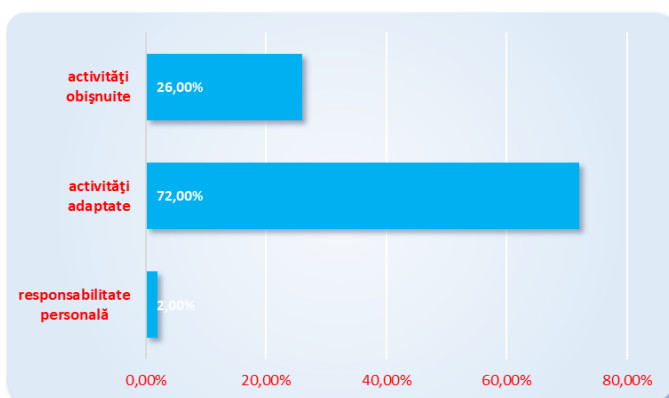
În concluzie, putem evidenția faptul că subiecții din Germania consideră că formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse trebuie să utilizeze o metodologie specifică elaborată special pentru a fi eficientă în activitățile desfășurate cu adulți cu competențe reduse, dar și adaptarea metodologiei uzuale poate fi eficientă. Utilizarea unei metodologii comune de formare a adulților și presupunerea că adulții cu competențe reduse vor face eforturi considerabile pentru a înțelege conținutul este luată în considerare de un număr foarte mic de subiecți.

Formatorii pentru adulți din Germania consideră că este mai relevantă adaptarea metodologiei uzuale la posibilitățile adulților cu competențe reduse comparativ cu profesorii sau alți experți.

Utilizarea unei metodologii specifice de formare a adulților cu competențe reduse este percepută ca fiind cea mai bună variantă de către specialiștii germani indiferent de nivelul de experiență.

6.2.2. Modalitatea percepută ca optimă de a integra adulții cu competențe reduse în activități de învățare – Germania

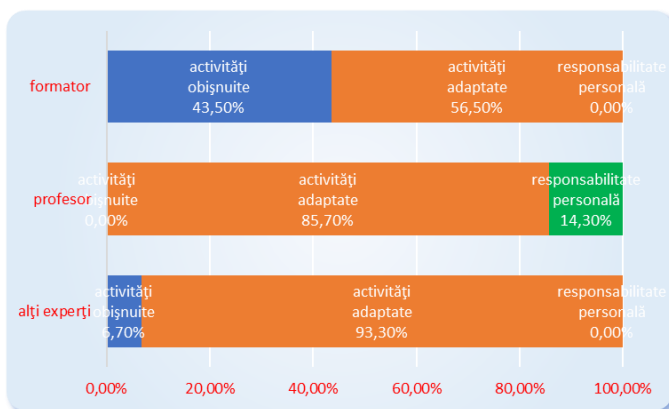
După cum este prezentat în graficul nr. 75, majoritatea subiecților germani (aproximativ 3/4) consideră că adulții cu competențe reduse învață cel mai bine dacă participă la activități de formare adaptate elaborate special pentru această categorie de adulți, în timp ce 1/4 dintre subiecți consideră că adulții cu competențe reduse trebuie să fie integrați în cadrul activităților de formare uzuale, iar formatorii să le acorde atenție deosebită și să îi implice în activități adaptate.

Graficul nr 75. Distribuția răspunsurilor din Germania privind modalitatea optimă de integrare a adulților cu competențe reduse în activitățile de învățare

x

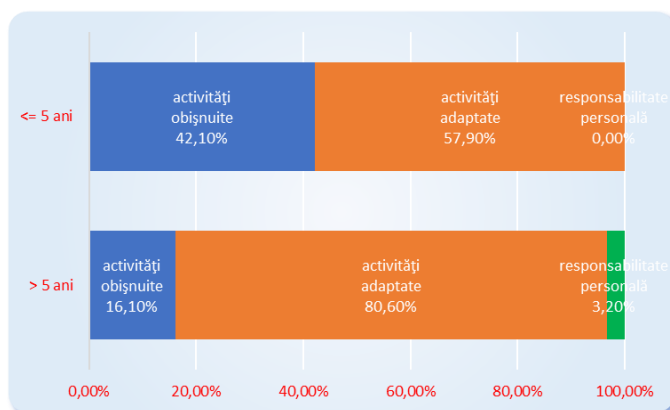
Datele din graficul nr. 76 arată diferențe semnificative între evaluările realizate de cele trei categorii de subiecți germani: în timp ce majoritatea subiecților profesori și alți experți educaționali sunt de părere că modalitatea optimă de învățare pentru adulții cu competențe reduse este participarea la activități de formare adaptate, aproape jumătate dintre formatorii pentru adulți consideră că adulții cu competențe reduse pot învăța eficient în cadrul activităților de formare uzuale. De remarcat este faptul că aproape 15% dintre subiecții germani consideră că adulții cu competențe reduse sunt responsabili pentru propria lor educație și formatorii nu trebuie să facă nimic special pentru a veni în sprijinul lor.

Graficul nr 76. Distribuția răspunsurilor din Germania privind modalitatea optimă de integrare a adulților cu competențe reduse în activitățile de învățare în funcție de statut

x

Datele din graficul nr. 77 arată că, în Germania, nevoia unor activități de formare adaptate pentru adulții cu competențe reduse este mai relevantă pentru formatorii cu experiență mai mare comparativ cu cei cu experiență redusă în domeniu.

Graficul nr 77. Distribuția răspunsurilor din Germania privind modalitatea optimă de integrare a adulților cu competențe reduse în activitățile de învățare în funcție de experiența educațională

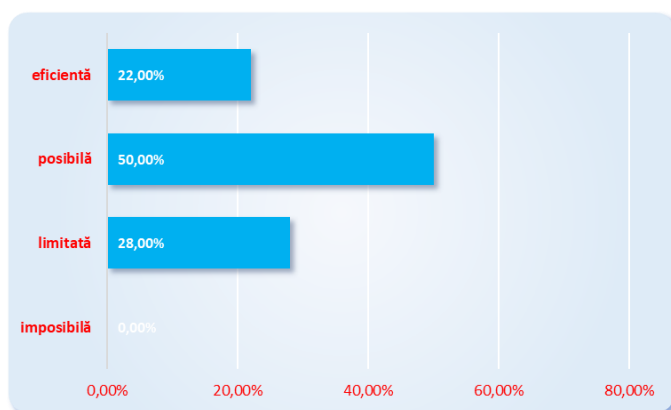
x

În concluzie, putem evidenția faptul că subiecții din Germania consideră că adulții cu competențe reduse trebuie să beneficieze de activități de formare elaborate special pentru ei, acest aspect fiind valabil indiferent de nivelul de experiență al specialiștilor care au realizat evaluarea.

Totuși, formatorii pentru adulți din Germania au mai mare încredere în potențialul de învățare al adulților cu competențe reduse din cadrul activităților de formare uzuale comparativ cu profesorii sau alți experți educaționali. De asemenea, profesorii germani sunt singura categorie de specialiști care a menționat faptul că adulții cu competențe reduse sunt responsabili de dezvoltarea competențelor lor limitate fără a fi necesară organizarea unor activități de formare destinate special pentru ei; chiar dacă procentul acestor subiecți este scăzut (sub 15%), acest subiect merită analizat în detaliu într-o altă cercetare.

6.2.3. Percepția asupra potențialului de învățare al adulților cu competențe reduse – Germania

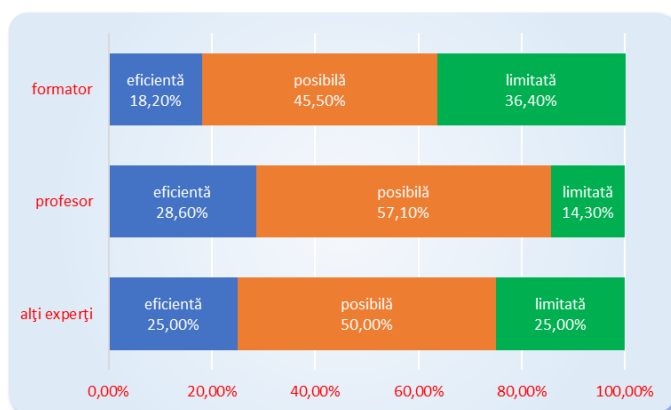
După cum arată datele din graficul nr. 78, doar 72% dintre subiecții germani consideră că adulții cu competențe reduse pot învăța eficient sau cel puțin într-o oarecare măsură dacă se utilizează o metodologie adecvată. Nu sunt subiecți germani care să considere că învățarea nu este posibilă pentru adulții cu competențe reduse, dar un procent de 28% dintre subiecți sunt de părere că adulții cu competențe reduse pot învăța într-o măsură limitată indiferent de metodologia utilizată.

Graficul nr 78. Distribuția răspunsurilor din Germania privind potențialul perceput de învățare al adulților cu competențe reduse

x

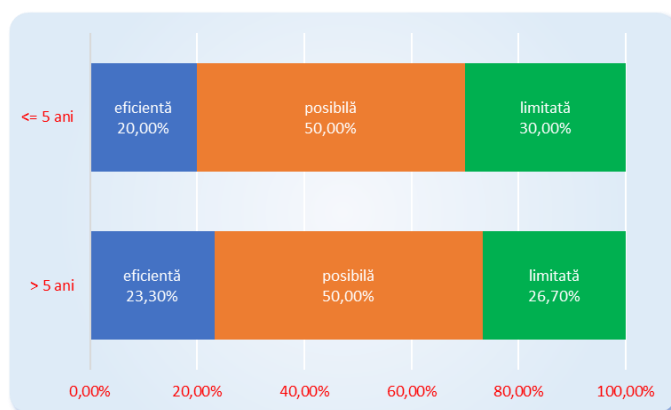
Din analiza comparativă privind potențialul perceput de învățare între cele trei categorii de specialiști din lotul de subiecți german, datele din graficul nr. 79 arată că profesorii acordă cea mai mare încredere în potențialul de învățare eficientă al adulților cu competente reduse.

Graficul nr 79. Distribuția răspunsurilor din Germania privind potențialul perceput de învățare al adulților cu competențe reduse în funcție de statut

x

În Germania, nivelul de experiență nu influențează semnificativ potențialul perceput de învățare al adulților cu competențe reduse, după cum este prezentat în graficul nr 80, formatorii cu experiență mai mare realizând o evaluare similară cu cea a formatorilor cu experiență redusă.

Graficul nr 80. Distribuția răspunsurilor din Germania privind potențialul perceput de învățare al adulților cu competențe reduse în funcție de experiența educațională

x

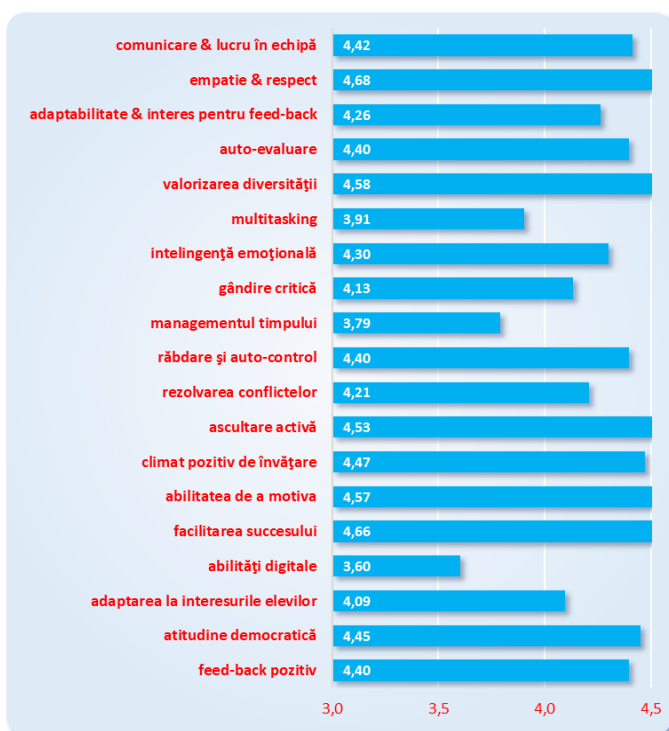
În concluzie, putem evidenția faptul că subiecții din Germania consideră că adulții cu competențe reduse pot învăța într-o oarecare măsură sau cel puțin la fel de eficient ca ceilalți adulți dacă se utilizează o metodologie adecvată; totuși, mulți specialiști (peste un sfert) consideră că învățarea este limitată în cazul adulților cu competențe reduse, inclusiv în condițiile utilizării unei metodologii adecvate.

Profesorii germani acordă mai multă încredere potențialului de învățare al adulților cu competențe reduse, în timp ce nivelul de experiență al specialiștilor care au evaluat acest potențial de învățare nu influențează semnificativ acest aspect.

6.3. Setul de competențe specifice necesare pentru formarea adulților cu competențe cheie reduse – Germania

Conform graficului nr. 81, subiecții din Germania consideră că formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse trebuie să dețină un set de competențe specifice care include:

- ☐ empatie și respect pentru nevoile și opiniile altora;
- ☐ abilitatea de organizare a unor activități de învățare care vor permite și adulților cu abilități reduse să aibă succes;
- ☐ valorizarea diversității și respectarea diferențelor sociale;
- ☐ competența de motivare și implicare a adulților cu abilități reduse în activitățile de învățare;
- ☐ competențe de ascultare activă și interes pentru nevoile altora;
- ☐ competența de creare a unui climat de învățare confortabil pentru toți adulții care vor să învețe;
- ☐ atitudine democratică și valorizarea drepturilor omului pentru creșterea încrederii în sine a adulților care învață;
- ☐ abilități de colaborare și comunicare, de lucru în echipă.

Graficul nr 81. Evaluarea în Germania a nevoilor percepute ale formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse

x

Analiza comparativă între evaluarea formatorilor pentru adulți, profesori și alți experți educaționali din Germania, după cum este prezentat în graficul nr. 82, arată că cele trei categorii de specialiști au realizat o evaluare oarecum similară privind nevoia percepută de competențe specifice ale formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse.

Graficul nr 82. Evaluarea în Germania a nevoilor percepute ale formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse în funcție de status

x

Analiza comparativă între evaluarea subiecților germani în funcție de nivelul de experiență, după cum este prezentat în graficul nr. 83, arată că percepția privind competențele necesare formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse nu este influențată semnificativ de nivelul de experiență.

Graficul nr 83. Evaluarea în Germania a nevoilor percepute ale formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse în funcție de experiența educațională

x

În concluzie, putem evidenția faptul că subiecții din Germania consideră că formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse trebuie să dețină un set de competențe specifice care să includă: empatie și respect, abilitatea de a facilita succesul pentru toți participanții, valorizarea diversității, abilitatea de motivare, abilități de ascultare activă, crearea unui climat confortabil de învățare, atitudine democratică și valorile și drepturile omului, abilități de colaborare și lucru în echipă.

Evaluarea subiecților din Germania privind nevoia unor competențe specifice ale formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse nu este influențată de statut sau nivelul de experiență.

CAPITOLUL 7

Analiza rezultatelor

7.1. Metodologia de formare a adulților cu competențe reduse

Cea mai bună opțiune pentru formarea adulților cu competențe reduse este utilizarea unei metodologii specifice elaborată pentru a fi eficientă cu această categorie de adulți; dacă această opțiune nu este posibilă, adaptarea metodologiei uzuale pentru educația adulților la posibilitățile acelor cu competențe reduse se poate demonstra o soluție funcțională. Dar cel mai important aspect este că utilizarea metodologiei generale de formare a adulților în activitățile cu adulții cu competențe reduse nu este o opțiune eficientă, doar un număr nesemnificativ de respondenți având în vedere această opțiune. Deși evaluările din cele trei țări sunt mai mult sau mai puțin similare, există o tendință mai mare de focalizare pe metodologii specifice în Italia și Germania, țări cu o mai mare experiență în formarea adulților la nivel național, comparativ cu România, unde specialiștii acceptă într-o mai mare măsură posibilitatea de a utiliza o metodologie adaptată, probabil datorită experienței instituționale mai reduse în educația adulților.

Adaptarea metodologiei uzuale din educația adulților pentru activitățile cu adulții cu competențe reduse este mai puțin relevantă pentru profesori comparativ cu formatorii și alți experți în educație, probabil ca o consecință directă a faptului că profesorii din programele A doua șansă sunt mai familiarizați cu metodologia didactică utilizată în activitățile cu copiii și este mai dificil să o adapteze în lucrul cu adulții cu competențe reduse, în timp ce formatorii și alți specialiști sunt mai familiarizați cu metodologiile eficiente în educația adulților pe care le pot adapta când lucrează cu adulți cu competențe reduse.

Experiența în formarea adulților nu are o influență semnificativă asupra acestei evaluări, specialiștii cu experiență redusă și cei mai experimentați având opinii similare cu privire la faptul că utilizarea unei metodologii specifice este cea mai bună opțiune pentru educația adulților cu competențe reduse.

Cea mai eficientă modalitate de implicare a adulților cu competențe reduse în educație este organizarea unor activități de formare adaptate la care să participe grupuri alcătuite doar din astfel de adulți; chiar dacă această percepție contrazice beneficiile potențiale ale diversității în educație și formarea adulților, probabil ea reflectă experiența specialiștilor chestionați care le-a demonstrat că este foarte dificil de organizat activități de formare cu categorii foarte diferite de participanți, spre exemplu este foarte dificil de integrat profesori și analfabeți în același grup de formare iar aceste activități să fie eficiente pentru ambele categorii. Diversitatea poate fi utilă în educația adulților în anumite limite, spre exemplu atunci când sunt integrați în același grup profesori de discipline diferite, dar când aceste limite sunt încălcate eficiența activităților este limitată cel puțin pentru o parte din participanți.

Aproape nimeni dintre specialiștii chestionați nu consideră că adulții cu competențe reduse sunt singurii responsabili pentru dezvoltarea competențelor lor limitate și nu ar trebui să fie organizate activități de formare speciale pentru ei; pe de o parte, această evaluare sugerează că specialiștii chestionați au încredere în potențialul de învățare al adulților cu competențe reduse, dar, mai important, pe de altă parte respondenții stabilesc în mod clar responsabilitatea formatorilor și instituțiilor de formare pentru implicarea și menținerea adulților cu competențe reduse în educație și formare.

Evaluările sunt similare în România, Italia și Germania și sunt similare pentru formatori, profesori și alți experți, deci tendința de a considera că implicarea în activități de formare adaptate este cea mai bună soluție pentru a-i face pe adulții cu competențe reduse să învețe independent de țară și statut. Totuși, specialiștii cu experiență au mai mare încredere în activitățile de formare adaptate (comparativ cu integrarea în activități uzuale), probabil ca o reflectare a experienței lor și observațiilor lor personale în activitățile anterioare cu adulți cu competențe reduse.

x

Adulții cu competențe reduse pot învăța la fel de eficient ca ceilalți adulți dacă este utilizată o metodologie adecvată, sau cel puțin într-o măsură semnificativă; această evaluare sugerează că specialiștii în educația adulților au încredere în potențialul de învățare al adulților cu competențe reduse, dar își asumă responsabilitatea pentru a elabora activități de învățare care să faciliteze educația adulților cu competențe reduse, dezvoltând metodologia adecvată pentru ca această categorie de adulți să învețe eficient.

Analiza răspunsurilor din cele trei țări arată că specialiștii din Italia au cea mai mare încredere în potențialul de învățare al adulților cu competențe reduse, în timp ce specialiștii din Germania sunt mai rezervați, cu aproape un sfert dintre ei considerând că adulții cu competențe reduse pot învăța doar într-o măsură limitată indiferent de metodologia utilizată. Pentru că nu avem suficiente date pentru a explica aceste evaluări diferite putem doar să presupunem că specialiștii din Germania sunt mai rezervați în a-și asuma responsabilitatea pentru implicarea adulților cu competențe reduse în învățare. Totuși, aspectul pozitiv este acela că niciun respondent din nicio țară nu a considerat că învățarea nu este posibilă pentru adulții cu competențe reduse.

Învățarea eficientă în cazul adulților cu competențe reduse este mai plauzibilă pentru formatori decât pentru profesori și alți experți, precum și pentru specialiștii mai experimentați comparativ cu cei cu experiență mai redusă. Această diferență poate fi o consecință directă a observării

impactului activităților de formare pentru adulții cu competențe reduse, având în vedere că formatorii au mai multă experiență în această privință și au avut mai multe oportunități de a observa adulți cu competențe reduse învățând, în consecință având mai mare încredere în potențialul de învățare al acestora.

7.2. Formatorii adulților cu competențe reduse

Cei mai mulți dintre specialiștii în educația adulților au fost de acord că formatorii care desfășoară activități cu adulți cu competențe reduse au nevoie de competențe specifice, deci au nevoie de formare specifică pentru a lucra eficient cu această categorie de adulți; așadar, specialiștii chestionați recunosc dificultățile asociate cu implicarea și menținerea adulților cu competențe reduse în educație și nevoia unor activități de formare specifice pentru formatorii care își asumă aceste sarcini.

Nevoia unor activități de formare specifice pentru formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse este evidentă atât pentru specialiștii din România, cât și pentru cei din Italia (nu au fost culese date din Germania), atât pentru specialiștii cu experiență mai redusă, cât și pentru cei mai experimentați; totuși, această nevoie este mai puțin evidentă pentru formatori comparativ cu profesorii și alți experți, probabil datorită faptului că formatorii sunt au deja o formă de specializare (chiar dacă nu prin cursuri specifice) pentru organizarea activităților pentru adulți cu competențe reduse.

x

Formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse ar trebui să se focalizeze în principal pe crearea unui climat pozitiv de învățare, pe motivarea adulților cu competențe reduse pentru învățare, pe adaptarea conținuturilor la potențialul de înțelegere al beneficiarilor și pe încurajarea feed-back-ului pentru a-și adapta mai bine activitățile la nevoile beneficiarilor (toate aceste patru aspecte fiind considerate relevante de cel puțin jumătate din specialiștii chestionați). În consecință, putem considera că rolul cel mai important al formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse este să faciliteze accesul acestora la învățarea reală, pe de o parte adaptând conținuturile, iar pe de altă parte facilitând o stare emoțională care face învățarea posibilă – motivându-i, creând un climat pozitiv și încurajând comunicarea și feed-back-ul.

Specialiștii români se focalizează mai mult pe adaptarea conținuturilor și a evaluării, în timp ce specialiștii din Italia se focalizează mai mult pe analiza nevoilor specifice ale adulților cu competențe reduse și pe adaptarea activităților de formare la aceste nevoi; aceste diferențe reflectă abordările diferite din educație în cele două țări, având în vedere că educația în România se focalizează mai mult pe conținuturi și evaluare în timp ce educația în Italia se focalizează mai mult pe identificarea unor nevoie specifice ale beneficiarilor și adaptarea la acestea.

Profesorii au dat mai multă atenție adaptării conținuturilor, motivării beneficiarilor, adaptării evaluării și încurajării feed-back-ului comparativ cu formatorii și alți experți. Cea mai probabilă cauză a acestei diferențe este experiența profesională, având în vedere că profesorii sunt mai obișnuiți cu activitățile cu persoane tinere sau chiar copii și cu adaptarea metodologiei uzuale de lucru atunci când lucrează cu adulții (predarea matematicii de clasa I la copii și la adulți fiind două lucruri total diferite). În consecință, profesorii se focalizează mai mult pe obiectivele specifice de

adaptare a conținuturilor și evaluării, motivarea și solicitarea feed-back-ului de la adulți care participă la activitățile educaționale, comparativ cu formatorii și alți experți care sunt mai obișnuiți cu lucrul cu adulți cu competențe reduse și nu se focalizează atât de mult pe această adaptare.

Formatorii, profesorii și alți experți sunt de acord că formatorii care desfășoară activități cu adulții cu competențe reduse ar trebui să se concentreze în primul rând pe motivarea acestora pentru învățare și crearea unui climat pozitiv pentru ca toți participanții să se simtă în siguranță și încurajați să învețe.

Crearea unui climat pozitiv de învățare și adaptarea evaluării sunt mai importante pentru specialiștii mai puțin experimentați, în timp ce analiza de nevoie este mai importantă pentru specialiștii cu experiență mai mare. Aceste diferențe probabil reflectă cel mai dificil aspect pentru fiecare categorie de specialiști: în timp ce cei mai puțin experimentați este mai dificil să creeze un climat pozitiv și să adapteze instrumentele de evaluare (având în vedere că atingerea acestor obiective este mai puțin influențată de utilizarea unei metodologii care poate fi învățată și mai dependentă de experiența personală), pentru formatorii mai experimentați este mai dificilă identificarea nevoilor specifice ale beneficiarilor pentru că ei realizează analize mai detaliate și au în vedere mai multe dimensiuni și criterii de diferențiere a unor nevoi specifice.

7.3. Setul de competențe specifice necesare pentru formarea adulților cu competențe cheie reduse

Formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse au nevoie de un set de abilități specifice care include:

❑ *abilități foarte importante: empatia și respectul pentru nevoile și opiniile altora, abilități de ascultare activă și interes pentru nevoile tuturor, valorizarea diversității și respect față de diferențele individuale, abilitatea de a motiva și implica adulții cu competențe reduse în activitățile de învățare;*

❑ *abilități importante: adaptabilitate și interes pentru feed-back-ul din partea adulților cu competențe reduse, abilitatea de a crea un climat pozitiv de învățare pentru ca toți adulții să poată învăța, răbdare și auto-control, abilitatea de a elabora activități de învățare care să permită adulților cu competențe reduse să aibă succes, abilitatea de a furniza feed-back relevant și pozitiv pentru fiecare participant, în special pentru cei cu competențe reduse, inteligență emoțională și abilități de management al stresului.*

Specialiștii în educația adulților din România, Italia și Germania au opinii similare cu privire la abilitățile necesare pentru organizarea unor activități de formare eficiente pentru adulții cu competențe reduse, dar cei din România au o tendință generală de a sub-evalua importanța tuturor abilităților analizate comparativ cu cei din Italia și din Germania, probabil datorită faptului că educația adulților din aceste două țări are o mai mare experiență și astfel specialiștii conștientizează mai bine nivelul competențelor necesare pentru formarea adulților cu competențe reduse. Există și o excepție majoră de la această regulă generală: specialiștii germani sub-evaluează importanța competențelor digitale comparativ cu specialiștii români și italieni, probabil datorită faptului că educația digitală pentru adulți este mai puțin dezvoltată în Italia și

România și deci importanța competențelor digitale ale formatorilor este mai relevantă în aceste două țări.

Formatorii sunt mai conștienți de abilitățile necesare pentru educația adulților cu competențe reduse și, în consecință, consideră fiecare dintre competențele analizate ca fiind mai importantă comparativ cu evaluările realizate de profesori și alți experți.

Specialiștii mai puțin experimentați sunt mai exigenți atunci când stabilesc abilitățile necesare pentru formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse, ei evaluând importanța fiecărei abilități analizate ca fiind mai mare comparativ cu specialiștii mai experimentați. Lipsa experienței probabil face luarea unor decizii mai dificilă pentru ei, așa încât este mai dificilă selectarea celor mai importante abilități și supra-evaluează importanța fiecărei abilități analizate.

CAPITOLUL 8

Concluzii ale cercetării

Implicarea și menținerea adulților cu competențe reduse în educație este o sarcină dificilă chiar și pentru cele mai experimentate și bine finanțate sisteme educaționale în Europa, așa cum recunoaște OECD (2019): „adulții cu competențe reduse au o probabilitate de două ori mai mică să participe la activități de învățare comparativ cu cei cu competențe mai mari [...] este o problemă în special pentru adulții cu competențe reduse, mulți dintre aceștia experimentând eșecul în educație și având dificultăți în a reveni în sala de clasă”.

În consecință, atunci când planifică activități de învățare pentru adulții cu competențe reduse, formatorii și instituțiile de formare trebuie să răspundă multor întrebări dificile, iar datele culese prin prezentul studiu ar putea ajuta specialiștii din Europa:

❑ Care este potențialul de învățare al adulților cu competențe reduse? Cei mai mulți dintre profesioniștii în educația adulților sunt de acord că adulții cu competențe reduse pot învăța la fel de eficient ca oricare alți adulți, sau cel puțin într-o măsură relevantă, dar doar dacă este utilizată o metodologie adecvată de formare.

❑ Este preferabilă organizarea unor cursuri pentru grupe de adulți cu competențe reduse sau îi integrăm pe aceștia în grupele uzuale de formare? Cei mai mulți dintre profesioniști sunt de acord că cea mai bună soluție este de a organiza programe de formare specifice pentru grupele de adulți cu competențe reduse, utilizând o metodologie adaptată nevoilor lor și modului lor specific de învățare;

❑ Este nevoie de metode speciale în activitățile cu adulții cu competențe reduse? Cei mai mulți dintre profesioniști sunt de acord educația adulților cu competențe reduse necesită cel puțin adaptarea metodologiei de formare a adulților, dar este preferabil să fie utilizată o metodologie specifică pentru a răspunde mai bine acestei categorii specifice de adulți;

❑ Este necesară formarea formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse? Cei mai mulți dintre profesioniști sunt de acord că formarea adulților cu competențe reduse este o sarcină dificilă și sunt necesare abilități specifice, așadar formatorii care desfășoară astfel de activități

au nevoie de cursuri specifice pentru a-și dezvolta competențele necesare pentru furnizarea unor servicii de calitate pentru acești beneficiari.

❑ Care sunt cele mai importante obiective pentru formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse? *Cei mai mulți dintre profesioniști sunt de acord că formatorii care lucrează cu adulți cu competențe reduse ar trebui să se focalizeze în principal pe motivarea participanților pentru învățare prin adaptarea conținuturilor, crearea unui climat pozitiv, încurajarea feed-back-ului din partea participanților.*

Având în vedere aceste răspunsuri, putem concluziona că organizațiile care lucrează cu adulți cu competențe reduse trebuie să recunoască faptul că acești adulți pot învăța la fel de eficient ca oricare alții, dar doar dacă participă la activități de formare organizate special pentru ei, utilizând o metodologie care răspunde nevoilor lor implementată de un profesionist care a fost format pentru această activitate și care se focalizează în principal pe adaptarea conținuturilor și încurajarea participării prin crearea unui climat pozitiv, motivarea participanților și comunicarea cu aceștia pentru încurajarea feed-back-ului.

În ceea ce privește formarea formatorilor care lucrează cu adulții cu competențe reduse, datele noastre subliniază că acești formatori au nevoie de un set specific de competențe care include:

❑ abilități foarte importante: *empatia și respectul pentru nevoile și opiniile altora, abilități de ascultare activă și interes pentru nevoile tuturor, valorizarea diversității și respect față de diferențele individuale, abilitatea de a motiva și implica adulții cu competențe reduse în activitățile de învățare;*

❑ abilități importante: *adaptabilitate și interes pentru feed-back-ul din partea adulților cu competențe reduse, abilitatea de a crea un climat pozitiv de învățare pentru ca toți adulții să poată învăța, răbdare și auto-control, abilitatea de a elabora activități de învățare care să permită adulților cu competențe reduse să aibă succes, abilitatea de a furniza feed-back relevant și pozitiv pentru fiecare participant, în special pentru cei cu competențe reduse, inteligență emoțională și abilități de management al stresului.*

În consecință, propunem instituțiilor care vor să organizeze activități de formare a formatorilor care lucrează cu adulți cu competențe reduse să aibă în vedere un program de formare cu 7 module, dintre care patru module obligatorii care să dezvolte competențele menționate anterior ca fiind foarte importante și trei module opționale care să dezvolte o parte dintre competențele anterior menționate ca fiind importante; selectarea modulelor opționale poate fi realizată în funcție de contextul național sau cultural (prin selectarea modulelor care dezvoltă abilitățile considerate mai relevante de specialiștii din acea țară) sau în funcție de contextul local sau interesele specifice ale instituției de formare raportat la nevoile beneficiarilor.

Anexă

Chestionarul utilizat

Implicarea adulților cu competențe reduse în educație și formare

Această cercetare își propune identificarea competențelor necesare formatorilor care lucrează cu adulți cu abilități reduse, pentru creșterea calității și eficienței activităților de formare destinate acestei categorii de adulți.

1. În opinia dvs., un formator care lucrează cu adulți cu abilități reduse ar trebui:

- ☐ să utilizeze o metodologie de formare generală pentru adulți, pentru că adulții cu abilități reduse trebuie doar să depună efortul necesar pentru a înțelege și învăța
- ☐ să își adapteze metodologia de formare la posibilitățile adulților cu abilități reduse
- ☐ să utilizeze o metodologie specifică, elaborată special pentru a fi eficientă în activitățile cu adulții cu abilități reduse

2. În opinia dvs., adulții cu abilități reduse:

- ☐ ar trebui să fie integrați în grupurile obișnuite de învățare, iar formatorii le vor acorda mai multă atenție și vor organiza activități adaptate pentru ei
- ☐ ar trebui să beneficieze de activități adaptate de formare, elaborate special pentru grupuri de adulți cu abilități reduse
- ☐ sunt responsabili pentru dezvoltarea propriilor competențe reduse și nu este necesară organizarea unor activități specifice de formare pentru ei

3. În opinia dvs., formatorii care lucrează cu adulți cu abilități reduse:

- ☐ au nevoie de competențe specifice și de formare pentru a lucra cu adulți cu abilități reduse
- ☐ nu au nevoie de competențe specifice, orice formator cu experiență poate să își adapteze metodologia pentru a lucra eficient cu adulții cu abilități reduse

4. În opinia dvs., adulții cu abilități reduse:

- ☐ pot învăța la fel de eficient ca oricare alți adulți, în condițiile unei metodologii de formare adecvate
- ☐ pot învăța într-o oarecare măsură dacă formatorul utilizează metode eficiente
- ☐ pot învăța doar într-o măsură limitată, chiar dacă formatorul utilizează cele mai eficiente metode
- ☐ nu pot învăța nici dacă formatorul utilizează cele mai eficiente metode

5. În opinia dvs., formatorii care lucrează cu adulți cu abilități reduse ar trebui să se focalizeze pe:

- ☐ adaptarea conținuturilor pentru ca adulții cu abilități reduse să le poată înțelege
- ☐ crearea unui climat pozitiv de învățare, în care adulții cu abilități reduse să se simtă în siguranță și încurajați să învețe
- ☐ motivarea adulților cu abilități reduse pentru a se implica în activități de învățare
- ☐ crearea unor scenarii de învățare care să asigure succesul și pentru adulții cu abilități reduse
- ☐ adaptarea metodologiei de formare pentru implicarea activă a adulților cu abilități reduse în activități
- ☐ adaptarea instrumentelor și strategiilor de evaluare la potențialul de învățare al adulților cu abilități reduse
- ☐ realizarea unor analize de nevoi detaliate pentru designul unor activități de formare care să răspundă cât mai bine nevoilor adulților cu abilități reduse
- ☐ încurajarea unui feed-back constant din partea adulților cu abilități reduse pentru adaptarea ulterioară a metodologiei prin raportare la rezultatele obținute

6. Competențe necesare formatorilor care lucrează cu adulți cu abilități reduse

Pentru a lucra eficient cu adulții cu abilități reduse, formatorii trebuie să dispună de cunoștințe și competențe în acest domeniu (formarea adulților, educația adulților cu abilități reduse etc.), cât și de competențe specifice care să eficientizeze calitatea activităților de formare organizate. Vă rugăm să evaluați fiecare competență propusă în funcție de importanța pe care i-o acordați:

	irelevant ↓	neimportant ↓	nu pot decide ↓	important ↓	Foarte important ↓
abilități de colaborare și comunicare, de lucru în echipă	1	2	3	4	5
empatie și respect pentru nevoile și opiniile altora	1	2	3	4	5
adaptabilitate și interes pentru feed-back din partea adulților cu abilități reduse	1	2	3	4	5
abilități de auto-evaluare, de observare și evaluare obiectivă a propriei activități	1	2	3	4	5
valorizarea diversității și respectarea diferențelor socio-culturale	1	2	3	4	5
abilități de multitasking (managementul activităților simultane adaptate abilităților diferite ale grupurilor țintă)	1	2	3	4	5
inteligentă emoțională și abilități de management al stresului	1	2	3	4	5
abilități de gândire critică și rezolvare de probleme	1	2	3	4	5
competențe de planificare și management al timpului	1	2	3	4	5
răbdare și auto-control	1	2	3	4	5
abilități de soluționare a conflictelor	1	2	3	4	5
competențe de ascultare activă și interes pentru nevoile altora	1	2	3	4	5
competența de creare a unui climat de învățare confortabil pentru toți adulții care vor să învețe	1	2	3	4	5
competența de motivare și implicare a adulților cu abilități reduse în activitățile de învățare	1	2	3	4	5
abilitatea de organizare a unor activități de învățare care vor permite și adulților cu abilități reduse să aibă succes	1	2	3	4	5
competențe digitale și abilitatea de integrare a noilor tehnologii în activitățile de formare	1	2	3	4	5
adaptabilitate la interesele specifice ale diferitor grupuri de adulți cu care lucrează	1	2	3	4	5
atitudine democratică și valorizarea drepturilor omului pentru creșterea încrederii în sine a adulților care învață	1	2	3	4	5
abilitatea de a furniza feed-back pozitiv pentru fiecare adult care învață, în special pentru adulții cu abilități reduse	1	2	3	4	5